

Náš tednik

kulturno - politično glasilo -

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

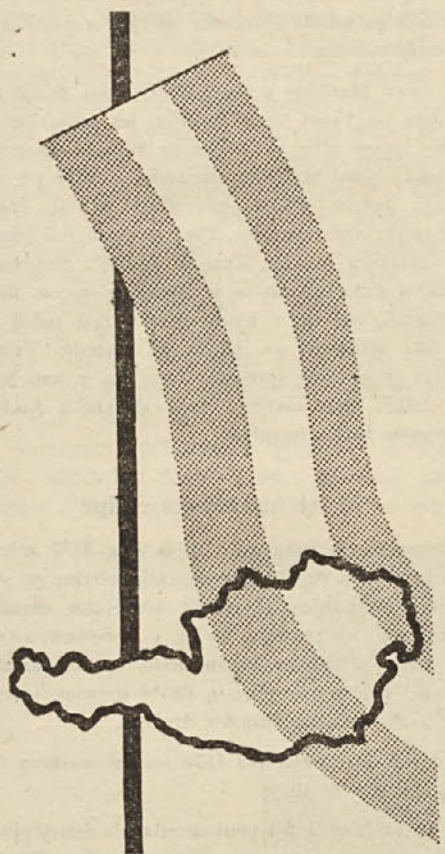
Poštni urad Celovec 2 — Verlagpostamt Klagenfurt 2.

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt.

LETO XV. / ŠTEVILKA 42

CELOVEC, DNE 21. OKTOBRA 1965

CENA 2.— ŠILINGA

Avstrijski državni praznik

Sredi avgusta nas je iz beljaških Toplic dosegla vest, da bo tudi naša država praznovala svoj državni praznik. Tam je namreč bival tedaj na oddihu avstrijski kancler dr. Josef Klaus. V razgovoru z vicekanclerjem Pittermannom je moglo priti do spora razumnega stališča v zadevi državnega praznika: odslej naprej naj bi prebivalstvo vse Avstrije, in ne samo vojaščina in šolska mladina, praznovalo 26. oktober kot tisti dan, na katerem je leta 1955 avstrijska vlada v posebnem ustavnem zakonu sklenila neodvisnost države na zunaj v namen nedotakljivosti avstrijskega teritorija ter vedno trajajočo nevtraliteto. S tem se je uvrstila tudi Avstrija med tiste države, katerim je drž. praznik sam po sebi razumljiv.

Zdi se, da je termin 26. oktobra tako strankarsko-politično kot tudi po idejni globini dogodka, na katerega spominja, dobro izbran. 12. november, dan ustanovitve prve avstrijske republike, je obremenjen s senčami razsula velikega donavskega imperija; proti temu dnevu je najavila predvsem desna polovica države resne pomisleke v upravičeni ali neupravičeni bojazni, da bi socialisti ta dan izrabili v ozke strankarske namene. Socialisti spet se niso bali 15. maja, dneva podpisa avstrijske državne pogodbe, samo zaradi tega, ker je morda delal prvemu maju preveč konkurence, ampak so se tudi vprašali, če ne bo ta dan preveč voda na mlin Avstrijske ljudske stranke, ki je v tistih od veselja pijanih dneh slavila kanclerja svobode Raaba.

Deklaracija nevtralityte pa je leta 1955 poleg podpisa državne pogodbe tisti osrednji dogodek, ki je bistveno sousmerjal pot Avstrije v preteklem desetletju. Avstrija pridobiva prav zaradi te svoje neodvisne politike na mednarodnem ugledu. Svet, ne samo zapadni, ampak tudi vzhodni, se vedno bolj pogosto sreča na dunajskem parketu. Lanski obisk kanclerja Klause v Jugoslaviji ter trajen uspeh obiska teh „sorodnikov, ki se že dolgo niso več videli,“ ne bi bil možen, če Avstrija ne bi dosledno hodila pot nevtralityte. Nevtralityta to ni abstenenca v mednarodnih političnih dogodbah ter zavzemanju stališča do njih pri posameznikih, nevtralityt je za majhno državo v osrčju Evrope, za državo ob mejah in stikališčih velikih ideoloških trenj, edina konstruktivna pot v bodočnost.

Prepoved KP v Indoneziji

Tretja največja stranka sveta nezakonita

Glavno poveljstvo indonezijske vojske je v ponedeljek prepovedalo komunistično stranko Indonezije in vse njej sorodne organizacije. S tem se je po propadlem komunističnem državnem udaru znova zaostril položaj v državi. Komunistična stranka je namreč s svojimi tremi milijoni članov, za sovjetsko in kitajsko tretja najmočnejša komunistična stranka sveta.

Prepoved je odredil armadni poveljnik Džakarte, generalni major Hadokasumo in velja za vso Indonezijo. Poleg komunistične stranke so prepovedane tudi vse njene mladinske organizacije, ženske organizacije in komunistično vodene sindikalne organizacije.

Armadni poveljnik Hadokasumo je utemeljeval prepoved, ker so imenovane organizacije sodelovale pri državnem udaru 30. septembra. Te mere so bile nujno potrebne v interesu hitre vzpostavitve reda in miru, je bilo rečeno v poročilu indonezijskega radia.

Kakšne posledice bo imela prepoved komunistične stranke v deželi, je zaenkrat težko presoditi. Predvsem ni jasno, ali je vojska zahtevala od predsednika Sukarna njegov pristane, ali je prepoved sledila proti njegovi volji.

Sukarno je do sedaj spretno vodil politiko med komunistično stranko in vojsko. V zadnjih mesecih pred udarom pa se je močno pričel nagibati na komunistično stran. Še celo po neuspelem državnem prevratu, ki so ga očitno organizirali komunisti, jih Sukarno ni obsojal. Pred nekaj dnevi je celo nekemu vladnemu politiku izjavil, da misli prenoviti komunistično stranko Indonezije, ki ne bi bila usmerjena v Peking.

Rdeča Kitajska je v ponedeljek spričo teh dogodkov naperila ostre napade proti Indoneziji. Indonezijski vojski namreč očita, da so njeni vojaki vdrl v kitajsko veleposlaništvo, pretili njih uradnikom in nasilno preiskali poslovne prostore. Časopisna agencija „Nova Kitajska“ označuje pripetljaj kot izredno nevaren in izjavlja, da ti dogodki kalijo prijateljske odnose med obema deželama.

Trojne volitve v Avstriji

Na Tirolskem deželnozborske volitve — Občinske volitve v Beljaku in Innsbrucku

V nedeljo so v Avstriji kar na treh mestih volili, na Tirolskem so bile deželno-zbornske volitve, v Innsbrucku in Beljaku pa občinske volitve.

Nedeljske deželnozborske volitve na Tirolskem so prinesle lep uspeh Avstrijski ljudski stranki. Dosegla je dvotretjinsko večino. Od 308.926 volilnih upravičencev je bilo oddanih 269.955 veljavnih glasov.

OeVP: 171.531, t. j. 63.54 odstotka (1961: 155.121 ali 59.6 odstotka; 1962: 170.148 ali 61.9 odstotka).

SPOe: 82.146 ali 30.43 odstotka (1961: 78.448 ali 30.1 odstotka; 1962: 82.461 ali 30 odstotkov).

FPOe: 16.278 ali 6.03 odstotka (1961: 23.620 ali 9.1 odstotka, 1962: 17.925 ali 6.5 odstotka).

Razdelitev poslanskih mest v deželnem zboru je: OeVP: 25 (doslej 23); SPOe: 10 (do sedaj 11); FPOe: 1 (doslej 2).

Pri občinskih volitvah v Innsbruoku, ki so bile prav tako v nedeljo, je nastopila

tudi komunistična stranka. Pri teh sta ostali obe koalicijski stranki na istem kot doslej, medtem ko je svobodnjaška stranka morala oddati en mandat komunistični stranki.

Od 78.354 volilnih upravičencev je bilo v Innsbrucku oddanih 64.295 veljavnih glasov. Od tega odpadejo na OeVP: 36.484; na SPOe: 20.368; FPÖ: 5703 in na KPOe: 1740 glasov.

Od 40 mandatov bo imela OeVP 23, SPÖ 13, FPÖ 3 (do sedaj 4) in KPO 1 (doslej 0) mandat v mestnem občinskem svetu.

V nedeljo so bile tudi občinske volitve v Beljaku, ki so prinesle Avstrijski ljudski stranki dodaten mandat. Skupno je bilo oddanih 19.054 glasov, to je 81 odstotkov upravičencev; od tega je bilo veljavnih 18.772 glasov.

OeVP je dobila 5023 glasov (1961: 4737) in 9 mandatov (doslej 8); SPOe: 10.512 glasov in 19 mandatov (prej 18); FPOe: 1918 glasov in 3 mandate (prej 4) in KPOe: 1139 glasov in 2 mandata.

Zasedanje evropskih manjšin

Med 14. in 17. oktobrom je bila v Gradcu seja osrednjega odbora Federalistične unije evropskih manjšin. Na tej seji je bilo treba obdelati vrsto vprašanj v zvezi z naslednjim kongresom unije, ki bo po vsej verjetnosti prihodnje leto v Trstu. Na dnevnem redu pa so bila tudi vprašanja manjšinskega prava. Tozadevni osnutek, ki so ga izdelali zastopniki manjšin, bo predložen v odobritev kongresu v Trstu. Prav tako so poudarjali udeleženci tudi nujnost reorganizacije FUEV. Članice FUEV, tako

Tudi koroški Slovenci zavestno in s ponosom smemo praznovati novi državni praznik. Smemo ga praznovati kot Avstrijci v zavesti, da je ta dan prinesel nam vsem dokončno svobodo po tolikih žrtvah grozne vojne in po povojnih zasedbenih letih, smemo ga pa tudi praznovati kot Slovenci, kot slovanska narodnostna skupina ob meji do slovanskih narodov sosedov, ker tudi to so-

je bilo večkrat slišati, morejo in smejo biti res samo manjšine. Zato bo treba pri spremembi statuten posvečati posebno pozornost prav vprašanjem članstva. Sprejete so bile tudi resolucije ter sklenjena v zvezi s koroškimi Slovenci vloga na avstrijsko vlado.

Ob priliki zasedanja v Gradcu je bil tudi sprejem pri namestniku deželnega glavarja, univ. prof. dr. Korenu, zaključili pa so udeleženci srečanje z izletom v južni del sosednje Štajerske.

sedstvo bogati avstrijsko miselnost medsebojnega razumevanja in spoznavanja.

Če bodo 26. oktobra v znak, da je zadnji tuji vojak zapustil avstrijska tla in je vlada slovesno v prid Avstriji obljubila trajno neodvisnost, vihrale v vetru zastave, potem naj vemo, da nas mora ta dan še bolj družiti kot doslej — takih praznikov potrebujemo vsi.

Vor den Vertretern europäischer Volksgruppen

Vom 14. —17. Oktober 1965 fand in Graz die Zentralaussschußsitzung der Föderalistischen Union europäischer Volksgruppen statt. Den Rat der Kärntner Slowenen vertrat Dr. Valentin Inzko, der zur Reorganisation der FUEV unter anderem erklärte:

„Das Bestreben der FUEV muß es sein, neue Mitarbeiter und Volksgruppen anzusprechen, will sie ihrem Getto entrinnen. Seine Heiligkeit Papst Paul VI. hat in den Vereinten Nationen die Mitarbeit aller Völker und Staaten in dieser Weltorganisation befürwortet. Ost und West bereiten sich auf den größten Dialog der Weltgeschichte vor. Auch die FUEV kann sich dieser Entwicklung nicht verschließen. Es gibt keine Föderalistische Union europäischer Volksgruppen, ohne Mitarbeit südosteuropäischer und osteuropäischer Volksgruppen. Man wird jedoch diese Volksgruppen zur Mitarbeit nur gewinnen können, wenn man als europäische Minderheiten-Dachorganisation den geistigen Umbruch, in dem sich Osteuropa befindet, bei künftigen Entscheidungen, die diesen Raum betreffen, mitberücksichtigt. Auch die FUEV wird, will sie weltweit wirken, den Mut haben müssen, bei ihrer Arbeit neue Wege zu beschreiten. Dazu bedarf es in erster Linie einer inneren Reform, einer Anpassung der Statuten, die der neuen Entwicklung in Europa Rechnung tragen. So werden es vor allem die Sudetendeutschen und die Skipetaren begrüßen, daß die Interessen ihrer Volksgruppe Angehörige vertreten, die in ihrem Heimatland als offizielle Sprecher der Minderheit gelten. Nur so werden die Regierungen in Prag und anderen Oststaaten bereit sein, die FUEV als die berufene Sprecherin aller europäischen Volksgruppen anzuerkennen. Man möge mich richtig verstehen: der Weg zu einer sachlichen Regelung der Sudetenfrage führt über die derzeitigen Repräsentanten der Sudetendeutschen in der Tschechoslowakei. Dasselbe gilt für die Skipetaren und andere Vertreter aus den Kreisen der Emigration, deren Mitarbeit in der FUEV die Bestrebungen ihrer Volkstumsangehörigen in ihren Heimatstaaten ergänzen soll.

Es wäre tragisch, wenn wir die Gründung einer neuen europäischen Volksgruppenorganisation mit dem Sitz in einem der Ostblockstaaten eines Tages zur Kenntnis nehmen müßten. Es liegen für eine solche Gründung zwar keine Anzeichen vor. Wohl aber ist bekannt, welch große Bedeutung man Volksgruppenproblemen in diesen Staaten beimißt. Dies ist auch daraus ersichtlich, daß die UNO heuer ihr Seminar über Volksgruppenfragen in einem südost-europäischen Staat abgehalten hat. Tagungsort war Ljubljana in Slowenien.

Es sei mir auch erlaubt, darauf hinzuweisen, daß es sich für die FUEV nur vorteilhaft auswirken würde, wenn sie wohl einen ständigen Generalsekretär hätte, die Obmänner aber jeweils abwechselnd die einzelnen europäischen Volksgruppen stellen würden. Ähnlich ist es bei den Vereinten Nationen. Die Tatsache, daß einmal der Vertreter einer romanischen, germanischen oder slawischen Volksgruppe die FUEV nach außen hin vertreten würde, bürge große Möglichkeiten der Erweiterung des Einflußbereiches in sich. Vielleicht ist die FUEV bisher nur administrativ spürbar gewesen, nicht aber als dynamische Kraft, die instande wäre, neuen Ideen und den Interessen der Volksgruppen zum Durchbruch zu verhelfen. Wenn wir dies wünschen und von der FUEV erwarten, dann darf auch sie sich, will sie zum Wohle der Volksgruppen wirken, den Erfordernissen der Zeit nicht mehr länger verschließen.“

Politični teden

Po svetu . . .

VLADNA SPREMENBA V KONGU

V sredo preteklega tedna je prišlo v Kongo do vladne spremembe. Kongoški predsednik Jozef Kasawubu je odstavil dosedanjega ministrskega predsednika Moisa Čombeja in poveril vlado svojemu bivšemu sodelavcu Evaristu Kimbi. Ta naj bi sestavil vlado, v kateri bi bile udeležene vse stranke. Kongoški predsednik Kasawubu je v svojem govoru v parlamentu utemeljeval odstavitev Čombeja, ki je po enoletnem eksilu

Kongoški politik Moise Čombe, ki je do sedaj spetno vodil vladno krmilo, je bi po daljšem notranje-političnem boju za oblast odstavljen.

(pregnanstvu) 8. julija lani sestavil koalicijsko vlado:

● Sestava sedanje vlade ne odgovarja niti ustavi niti v marcu 1965 začelih parlamentarnih volitev, niti nujnosti političnega ravnotežja v Kongu.

● Bivši ministrski predsednik Moise Čombe je upravljal kar šest ministrstev, s čimer je bilo upravljanje dežele silno oteženo.

Kasawubu je najavil, da bo novoimenovani ministrski predsednik Kimba sestavil vlado narodne enotnosti. Čombe je lani sestavil zgolj prehodno vlado, katere naloga je bila izvesti parlamentarne volitve. Te pa so bile šestkrat preložene, ker je bilo potrebno najprej zadušiti upor v deželi.

Glavna naloga nove vlade bo gospodarska obnova države.

Nekako v petih mesecih bo Kongo volil državnega predsednika. Ni izključeno, da se bo za predsedniško mesto potegoval kot konkurent Kasawubuja tudi Čombe.

NOVA VLADA NA NORVEŠKEM

Na Norveškem se je posrečilo minuli teden sestaviti novo vlado, ki je že tudi prevzela oblast. Je to koalicija štirih nesocialističnih strank.

Nova koalicija je prevzela oblast po tridesetih letih socialistične oblasti. V koaliciji so konservativna stranka s šestimi ministri, liberalna stranka, ljudsko-krščanska stranka in stranka centra (agrarna), vsaka s tremi ministri.

Zunanji minister je postal John Lyng, ki pripada konservativni stranki. Štiri stranke koalicije imajo v parlamentu osemdeset poslancev od skupnih stopetdeset.

KUBANCI SE SMEJO IZSELJEVATI V ZDA

Se predno so Kuba in Združene države Amerike uradno podpisale dogovor o pravičnem in rednem izseljevanju kubanskih beguncev, se je že izlila reka teh v ZDA. Ameriške oblasti so zaradi tega začle v gotove težave: Kubanski emigranti zapuščajo domovino v številnih majhnih čolnih in jih pri izkrcanju na Floridi težko pregledajo.

Kubanske oblasti še pospešujejo to neredno odhajanje svojega prebivalstva v Združene države Amerike: emigrantom dajejo na razpolago bencin, živila in cigarete. Seveda pa morajo za to celotno lastnino pustiti doma, ki pripade potem državi.

16. OBLETNICA RDEČE KITAJSKE

Komunistična Kitajska je svečano proslavila svojo 16-letnico obstoja. V Pekingu

se je ure in ure dolgo odvijala povorka različnih ljudskih organizacij mimo Mao Tse Tung in drugih veljakov, ki so stali na tribuni pred „Vrati nebeskega miru“. Sprevod, v katerem so našli nad 700.000 ljudi, je neprestano vzklikal: „Naj živi naš vodja Mao!“

V mimohodu niso nastopile vojaške enote, pač pa padalni oddelki ljudske milice, ki šteje 70 milijonov mož. Korakali so v hitlerjanskem paradnem koraku. Za njimi so vozili alegorične podobice, ki so kazale prerez napredka v industriji in kmetijstvu.

Pekinski župan je v govoru ostro napadal ameriški imperializem in sovjetske revizioniste, ki so pa kljub sporu poslali svoje pristrčne čestitke za kitajsko obletnico. Proslavi je prisostvovalo več kot 4000 tujih diplomatov in gostov, katerim je hotel Mao Tse Tung predvsem prikazati številčno moč kitajskega prebivalstva. To pa zato, ker so se začele pojavljati v demografskih obzorjih kritike na račun kitajskega ljudskega štetja. Kitajcev namreč naj bi ne bilo 750 milijonov, kot se običajno navaja, ampak 450 do 500 milijonov.

JUŽNA RODEZIJA IN NJENA NEODVISNOST

Pred nekajimi 14 dnevi je prispel v London južnorodezijski premier Ian Smith, da bi razpravljal z britanskimi politiki o zahtevi njegove vlade po neodvisnosti. Pogovori so se začeli najprej z britanskim ministrom za kolonije Bottomleyem. Že v začetku je bilo jasno, da se rodezijski vladni vodja ni prišel pogajati in da ne bo popustil v nobeni bistveni točki.

Po prvem dnevu pogajanj je južnorodezijski premier dejal, da mu ni prav nič mar, kakšno stališče zavzemajo države Commonwealtha. Nekatere dežele Britanske skupnosti narodov pritiskajo na britansko vlado,

češ naj ne popusti zahtevam Smitha. Gre namreč za to, da bi Rodezija enostransko razglasila neodvisnost. To bi omogočilo Smithu in 230.000 belcem spremeniti ustavo in vladati po mili volji nad 4 milijoni črncev, brez njihove udeležbe. V tem slučaju bi London nastopil z gospodarskimi sankcijami proti Južni Rodeziji.

O problemu Južne Rodezije pa so razpravljali tudi v glavni skupščini Organizacije združenih narodov. Britanski predstavnik je oporekal OZN pravico, da razpravlja o položaju v tej britanski koloniji. Skupina afriških držav je pozvala Britanijo, naj ukrene vse, da bi preprečila enostransko razglasitev neodvisnosti.

Smith je imel nato še razgovore z britanskim ministrskim predsednikom Wilsonom. Po končanih pogovorih z njim je južnorodezijski premier dejal: „Mi Rodezijci se ne vdamo!“

Po teh razgovorih so britanski listi pisali, da bi enostranska razglasitev neodvisnosti Južne Rodezije utegnila povzročiti nered in pripeljati do britanske vojaške intervencije z izgovorom, da morajo poskrbeti za varstvo britanskih državljancev v Salisburyju (glavnem mestu).

Kakor so poročali iz New Yorka je tudi ameriški zastopnik na seji skrbniškega odbora glavne skupščine OZN izjavil, da ZDA ne bodo priznale manjšinskega režima v Južni Rodeziji.

Z ozirom na ta dejstva je Smith, ki bi moral že odpotovati, ostal še nekaj dni v Londonu, da bi zvedel, kaj mu dejansko grozi v primeru, če bi enostransko oklical neodvisnost Južne Rodezije.

Takoj po povratku Smitha v Južno Rodezijo, t. j. 12. oktobra minulega tedna, je imela rodezijska vlada sejo, na kateri je premier poročal o jalovih pogajanjih zlasti razglasitve neodvisnosti Rodezije. Še preden se je sestala Smithova vlada, so poučeni krogi v Salisburyju trdili, da bo sprejela odločitev o enostranski razglasitvi neodvisnosti, le da bi to odločitev uresničila naknadno.

. . . in pri nas v Avstriji

dne posledice za državne finance za vrednost šilinga.

Posebno dajo misliti nižji dohodki pri najvažnejših javnih dajatvah; tako n. pr. je bilo manj plačanega pridobninskega in uslužbenškega davka (kot predvideno); ta negativna razlika je še posebno očitna pri prometnem davku, ki je „unesel“ skoraj za 1 milijardo šilingov; tudi dohodki iz carinskih tarif in državnih taks so bili nižji, kot pa se je predvidevalo.

Da bi bilo možno za prihodnje leto „davčni vijak“ še nekoliko bolj priviti brez škode za narodno gospodarstvo, skoraj dvomijo gospodarski strokovnjaki, kajti že sedaj je Avstrijec eden najbolj obdavčenih Evropejcev. Zato je dolžnost naših odgovornih finančnih strokovnjakov in politikov, da res z vso pažnjo sestavijo novi proračun, da ne bo med letom prišlo še do hujših razočaranj in finančnih kriz kot letos!

TRIDELNI PRORAČUN?

Finančni minister dr. Schmitz pa je tudi predlagal, naj bi bil državni proračun za l. 1966 sestavljen iz treh delov, in sicer „na podlagi izkušenj letošnjega leta, ko je bilo treba zaradi nižjih državnih dohodkov privarčevati 1,3 milijarde šilingov“.

Ta tridelni proračun naj bi po njegovem mnenju izgledal nekako takole: „Prvi bi bil tako imenovani redni proračun, v katerem bi se dohodki in izdatki točno krili; drugi bi bil izredni in bi bil krit s kreditnimi operacijami, ki točno odgovarjajo vsoti, katero mora država plačati na račun svojih dolgov; tretji pa bi bil tako imenovani eventualni proračun, v katerem bi bilo točno razvidno, za kaj naj se porabijo morebitni višji dohodki, kot pa je predvideno v rednem proračunu. Na ta način bi bilo najlažje doseči, da bi bil proračun 1966 uresničen.“ — Naj bo že kakor koli — želja vsakega Avstrijca je, da naj bi bil čimbolj realen in čim nižji!

DR. SCHMITZ: „JERMENA NE BO TREBA ZATEGNITI!“

O državnem proračunu 1966 v približni višini 70 milijard šilingov je govoril prejšnji teden finančni minister dr. Schmitz tudi na nekem volilnem zborovanju Ljudske stranke na Tirolskem. V svojih izjavah je med drugim dokazoval, da tudi „ob tem proračunu ne bo treba ljudem jermena bolj zategniti“; to je pač normalno zvišani proračun,

SLOVENC

doma in po svetu

Razstava slikarja Karla Pečka

V Umetnostnem paviljonu v Slovenjem Gradcu je bila razstava del akademskega slikarja Karla Pečka. Karel Pečko je že skoraj deset let vodja paviljona, uspešno pa vodi tudi splošno slovenjegraško kulturno udejstvovanje. Zato je tembolj pomembno, da se je umetnik odločil za samostojno razstavo, kar dokazuje, da je mimo organizacijskega, mentorskega in pedagoškega dela še zmeraj našel čas za umetniško ustvarjanje.

Oltar sv. Cirila in Metoda

Na 17. marijanskem shodu, ki je bil pred meseci na Opčinah, je bila objavljena novica, ki so jo tisoči prisotnih Slovencev sprejeli s ploskanjem in odobravanjem.

V novo Marijino cerkev, ki jo sedaj zidajo nad morjem na Vejni blizu Proseka, bo postavljen na častno mesto oltar sv. Cirila in Metoda. Znano je, da bo to novo Marijino romarsko svetišče po volji papeža Janeza XXIII. posvečeno Mariji, Materi in Kraljici vseh narodov. Prej so ga hoteli imenovati „Svetišče Marije, Kraljice Italije“. Slovenskim tržaškim duhovnikom se je zdelo primerno, da so predlagali, naj bo v njem oltar v čast naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Tržaška škofija je predlog sprejela. Tako bo v tem svetišču častno predstavljeno tudi slovansko ljudstvo in njemu ljuba svetnika.

70 let Aljaževega stolpa

Slovenski ljubitelji gora so že leta 1857 začeli z živo besedo in dejanji propagirati potrebo po ustanovitvi samostojne slovenske planinske organizacije. Devet let pozneje, ko so v Londonu ustanovili prvo planinsko organizacijo, so si slovenski planinci pričeli prizadevati, da bi ustanovili samostojno slovensko planinsko društvo.

To jim je uspelo leta 1870 na ustanovnem obecnem zboru v Bohinju.

V istem času je bil gonilna sila planinarjenja na Triglavu in v njegovi sosesčini župnik z Dovjega Jakob Aljaž, ki je že od leta 1887 resno razmišljal, kako bi postavil na vrhu Triglava planinsko postojanko. Sam je izbral načrt, nato je kupil svet na vrhu Triglava, s čimer je postal najvišji posestnik v Sloveniji. Poskrbel je — pred 70 leti — tudi za gradnjo in opremo stolpa, ki je dobil ime po njem, nato opremil pot na Triglav z jeklenimi klini in vrvmi, skupaj z očetom Boštjancem pa uredil še Staničevo kočjo pod Triglavom.

ki naj kot posledica gospodarskega blagostanja odgovarja želji po ohranitvi vrednosti avstrijskega šilinga.

Osnutek proračuna, ki ga je dr. Schmitz predložil prejšnji teden osrednji vladi v obravnavo, člani Ljudske stranke v celoti in brez pridržkov podpirajo; pač pa bodo v nekaterih slučajih potrebne posebne ureditve, tako n. pr. glede prispevka za kritje škode po poplavih, ker socialistični zastopniki nočejo odobriti tozadevne, za vso državo veljavne uredbe o plačevanju tega prispevka. Nadalje je dr. Schmitz poudaril, da je v proračunu za 1966 nekoliko bolj upoštevano prosvetno ministrstvo zlasti v pogledu dviga izobraževanja in znanstvenega raziskovanja — in to ne samo zaradi stalnega porasta števila šolarjev, dijakov in visokošolcev, temveč tudi zato, ker so boljše šolani duševni delavci zagotovilo gospodarskega dviga v državi.

ŠE O NOVEM DRŽAVNEM PRAZNIKU

Kot smo že poročali, je osrednja vlada po dolgotrajnem premišljevanju in neštevilnih posvetovanjih pred nekaj tedni le odločila, da naj velja 26. oktober kot državni oziroma vsenarodni praznik Druge avstrijske republike. Na ta dan je, kot že omenjeno, zapustil zadnji vojak vojaških zasedbenih sil avstrijsko ozemlje in je istega dne Avstrija slovesno izjavila, da hoče ostati nevtralna.

Ker pa ta dan vključuje temu naj ne bi bil dela prost, se iz delavskih in nameščenskih krogov javlja vedno pogostejša zahteva, da mora biti ta dan obhajan — in to posebno še letos ob desetletnici teh dveh dogodkov — svojemu pomenu primerno in dostojno. Če pa bo delavnik kot vsak drugi, to vendar ni noben državni praznik, kajti z nekaj spominskimi predavanji po šolah nikakor ni zadoščeno važnosti tega dneva!

O knjižnih zbirkah dveh mladih koroških avtorjev je Milena Merlak Detela napisala za revijo „Most“, ki izhaja v Trstu, naslednji oceni, ki ju zaradi tehtnosti posredujemo tudi našim bralcem!

Boro Kostanek:

„Črtice mimogrede“

Državna založba Slovenije v Ljubljani je pri knjižni zbirki Tokovi časa in v nedomiselnosti opremi Jožeta Brumna koncem lanskega leta izdala prvo knjigo mladega koroškega avtorja Bora Kostanka. Črtice mimogrede, tako je avtor naslovil svoje delo, so razdeljene na dve prizorišči, med katerima pa ni dramske napetosti, niti kake druge bistvene razlike, če ugotovimo, da je prvo prizorišče zbirka ljubezenskih pesmi v prozi drugo prizorišče pa le razširitev te zbirke na moderne človeške in osebno-umetniške probleme.

Med ljubezenskimi pesmimi v prozi, ki v tej knjigi prevladujejo, bi bile najboljše Nezakonske trave, Mavrična deklica, Poljub, vendar tudi zanje veljajo vsi tisti zaščiti glede jezika in notranje strukture v Kostankovih črticah, katerim moramo še posvetiti svojo kritično pozornost. Čeprav je Kostanek avtor bliskovitih lirčnih asociacij, so te pogosto preveč stereotipne in nosijo pečat tistega provincialnega literarnega sentimentalizma, s katerim smo Slovenci že prenasajeni in se ga mora sodoben avtor čim bolj varovati. Enostaven primer: „Roke moje male deklice so pravkar rodile beli dan,“ stran 16.

Največjo ustvarjalno globino je Kostanek razodel v črtici Mimo drevesa žalosti (stran 26), kjer si je z učinkovito surrea-

listično podobo („V očesu moje mame plava mrtev kiti“) in s slikanjem mrtvega sveta („Stene so brez stene, na cestah ni nobene ceste“) odprl vrata v metafiziko absurda. Zanimiv je tudi poskus „literarnega kubitizma“ v črtici Dan, pri kateri pa pogrešamo skrit, neponovljiv sistem, ki je pri kubiistični umetnosti nepogrešljiv. V nekaterih črticah (Mrtvi bus, Nova cesta, Vojašnica) zanimiva ideja ostane skoraj brez učinka, začne se nam namreč vsiljevati občutek, da Kostanek v drugem stavku večkrat ne ve, kaj je napisal v prvem. Naj navedemo samo sledeče stavke: „Nekoliko nižje je bil zrak kakor veliko nejasno morje ptic. Bil je poln sivega zraka. Nekje med pticami in zrakom, je visela topa sekira meseca“ (stran 47). Zaradi prvih dveh stavkov izgubi učinek tudi tretji, čeprav vsebuje krepko surrealistično podobo. Zaradi pomanjkanja ustvarjalne samokontrole, saj bi večkrat lahko zamenjali začetek in konec. (Tihožitje, Zemlja in vse druge zemlje), se vrinejo nekatere banalnosti, ki imajo v lirčni črtici še posebno kričavo barvo, n. pr. „Deklice so tukaj, ki domujejo na meni“ (stran 36) ali „mogočni svaljki ravnin“ (stran 19).

Je hotel biti Kostanek žongler slovenskega jezika? Je prevajal v mislih iz nemščine? Kako naj pravično razlagamo vse ponesre-

čene skovanke, jezikovne samovoljnosti, genitive genitivov, nemško popačene stavke in besede, med katerimi se le malokdaj zasveti pozabljena beseda koroškega narečja. Niti z neslovenskimi šolami niti z življenjem v dvojezičnem okolju ni mogoče opravičiti tako slabega poznavanja materinskega jezika. Kostanka namreč te upoštevanja vredne življenjske okoliščine niso napravile previdnega in presojojajočega zapisovalca svojih misli in občutij, nasprotno, ustvarjalna samokontrola se mu je vse preveč pogosto izmuznila iz rok kot nekomu, ki je iz nevednosti postal predren. Zato se „Mavrična deklica“ te poezije ni mogla druge dvigniti s svoje diletantske osnove kakor tam, kjer se je avtor hote ali nehote poskušil zavedeti pomena, ki ga ima v literaturi, v občutljivi in nepreizkušeni pesmi, pa če ima tudi en sam zlog! Naj navedemo par

Miško Maček:

„Ujeti krik“

Miško Maček je za Kostankom drugi mladi koroški avtor, ki je s svojim knjižnim prvim potrdil za vse Slovence razveseljivo ugotovitev, da nam na tem ogroženem delu slovenske zemlje raste nova literarna generacija, od katere bi si radi čim več obetali. Njegova pesniška zbirka Ujeti krik je izšla letos pri Mohorjevi družbi v Celovcu v estetski opremi ravno tako mladega koroškega slikarja Valentina Omana.

Zbirka je po tematiki razdeljena na pet delov, med katerimi ni bistvenih formalnih razlik. Pesnikov svet se razpenja med obzorji smisla in nesmisla. Ljubezenske pesmi, ki jih je največ v drugem ciklusu, izražajo razdvojen erotičen zanos (Poljub, Polnočni ples) in spoznanje tragične negotovosti in minljivosti, ki mečeta senco na vse človeške odnose (Filemon in Baulsis).

Jezik, posebno še jezik ljubezenskih in razpoloženskih pesmi (Nočna, Tihožitje, Pot skozi sneg) je nerazčističen, pogosto stereotipen in ne vnaša v slovensko literaturo pomembnih novih metafor (Življaji kuštrajo lase bele breze, stran 22) in drugih poetičnih odkritij. Zdi se, da ni ravnošja med avtorjevo težnjo po modernem izrazu in tem, kar nastane kot posledica te težnje. Prilastitev njenih zunanjih znakov, kot so opustitev interpunkcije, samostojnih naslovov, prosti verz, brezkrvno ponavljanje (Rjavi poljub, stran 26) še ne morejo ustvariti moderne poezije, ki je lahko dobra le takrat, kadar s posebno skrbjo za jezik, njegovo notranjo strukturo in avtentičnost svojih spoznanj in občutij oživlja tehniko izraza. Tu pa tako Maček kot Kostanek usodno popuščata. Brez interpunkcij lahko piše pesnik, ki bi to, kar je opustil, tudi

nesrečnih skovank: mladosadne dlani, ohláp mojega povratka, umegljen, uravnostrešen, in primeren popačenega stavka, ki prav nič ne pomeni: „V sončno mehkovino so postiljali brazde in povlačili naorano z dlanmi!“ In takega blaga, ki bi ga morala zavreči tudi najbolj širokogrudna moderna poetika, kar mrgoli.

Kostanku ne odrekamo liričnega daru in sangvinčno prozne asociativne domišljije. V prid njegovemu razvoju je tudi, da išče moderen izraz. Napačno pa bi bilo, če bi se odločil za eksperiment v literaturi in si zanj iskal izraz po liniji najmanjšega odpora. Vsako avtentično, resnično novo umetniško prizadevanje, vsako formalno eksperimentiranje, je vztrajnostni moment napora, ki je vnaprej nerazrešljiva krivulja, ker jo riše križanje zavestno-podzavestnih silnic prizadetega ustvarjalnega duha.

nadomestil z velikim znanjem in čutom za jezik, za njegova toga pravila in prozne skrivnosti.

Pesnik Maček bi se moral v bodoče čim bolj varovati vsake slučajne ali nezavestne „modernizacije“ slovenskih pesnikov preteklega doba (Pot, Na večer, Mamica je šla) in čim bolj poglobiti tisti del svojega pesniškega sveta, ki je v resnem stiku z neizogibno grozo človekove eksistence in v boju proti odtujenosti v človeških odnosih. Iz te notranje akcije črpa avtor Ujetega krika tudi svoje največ obetajoče pesmi, kot so: Telo, Žalosten sem, Molitev, Dež, Pred jesensko agonijo, Bela telesa.

Mladi nadarjeni koroški avtor bi se moral v bodoče čim bolj varovati površne fragmentarnosti, ki bi jo mogli očitati notranji strukturi marsikaterih njegovih pesmi, kajti tudi najkrajša pesniška enota teži po popolnosti.

SLOVENSKI OKTET NA KOROŠKEM

V soboto, 23. okt., bo nastopil mednarodno priznani Slovenski oktet na proslavi posvečeni 20. obletnici Organizacije združenih narodov. Proslava bo v veliki dvorani celovškega konservatorija ob deveti uri.

Isti dan bo ob 8. uri zvečer koncert v hotelu Rutar v Dobrli vesi.

V nedeljo, 24. oktobra, bo nastopil Slovenski oktet ob 14. uri v Borovljah v Kino dvorani; zvečer ob 8. uri pa v Ločah ob Baškem jezeru v Kulturnem domu.

Ljubitelji slovenske narodne in umetne pesmi vabimo na te koncerte, kajti slišati ta ansambel je edinstven in nepozaben pevski kulturni dogodek.

V celovski „Galeriji 61“ je odprta zanimiva razstava barvnih lesorezov mlade umetnice iz Brazilijske, Marije Bonomi. Josefin Nitsch je s to razstavo pridobila mednarodno priznana umetnico, ki je bila že na več svetovno znanih razstavah.

Dr. Theodor Veiter:

(Nadaljevanje)

Völker im Volke Österreichs

Ponatis iz avstrijskega tednika „Die Furche“

Das politische Antlitz der Kärntner Slowenen nach dem Zweiten Weltkrieg ist das Thema der weiteren Ausführungen des Autors.

Nach dem „Anschluß“ geschah den Slowenen zunächst einmal gar nichts. Außenpolitische Argumente waren in Berlin dafür maßgebend, und sogar in Kärntner nationalpolitischen SS-Publikationen⁶⁶ wurden die Slowenen nicht einmal erwähnt.

Die „Entslowenisierung“

Das änderte sich nahezu von einem Tag auf den anderen mit dem Überfall des Deutschen Reiches auf Jugoslawien. Der „Koroški Slovenec“ wurde verboten, alle slowenischen Vereine und Genossenschaften wurden aufgelöst, ihr Vermögen zugunsten des Reiches eingezogen. Der größere Teil der slowenischen Pfarrer wurde in Konzentrationslager gebracht. Die slowenische Intelligenzschicht erhielt Gauratverbot beziehungsweise Zwangsaufenthalt außer Landes (so der Slowenenführer Doktor J. Tischler in Bregenz, andere — wie Dr. Vinzenz Zwitter — im Protektorat). Als besonders volkstreu bekannte slowenische Bauern wurden unter den unwürdigsten Verhältnissen ausgetrieben und umgesiedelt und ihre Höfe beschlagnahmt. Über die genaue Zahl und die näheren Umstände hat nach dem Kriege der Kriegsverbrecherprozeß gegen den Organisator dieser Aktion, Alois Maier-Kaibitsch, lückenlosen und erschütternden Aufschluß gegeben⁶⁷. Ein ungeheures, bisher nicht veröffentlichtes, dem Verfasser aber zugänglich gewordenen Kriegsverbrechermaterial⁶⁸

beweist, welch fürchterliches Schicksal den Slowenen, die nicht für die Aufnahme in die „deutsche Volksliste“ in Betracht kamen, bereitet wurde. Wie daraus zu ersehen ist, sollten aus Südkärnten, wozu damals auch die besetzten Gebiete in Oberkrain gehörten, 100.000 Slowenen zwangsausgesiedelt werden; aus technischen Gründen blieb es aber bei insgesamt 2500 Familien, davon 168 aus dem Gebiete Kärntens in den Grenzen von 1937. Schließlich ergingen sogar für den oberkrainischen Teil „Südkärntens“ Verordnungen⁶⁹, wonach Familien- und Vornamen nur noch in deutscher Schreibweise gebraucht werden dürfen (zum Beispiel Petritsch statt Petrič) und an Stelle slowenischer Vornamen die namentlich verlaublichen deutschen Parallelennamen, teilweise sogar in Diminutivform (zum Beispiel Gretl) zu verwenden waren.

Auf diesem Hintergrund ist es zu verstehen, daß und warum sich eine Partisanenbewegung gebildet hat. Während aber auf deutscher Seite durchwegs keineswegs Personen aus dem „Altreich“ Träger der Verfolgungsmaßnahmen gegen die Slowenen waren, sondern Deutschkärntner, Steirer und sogenannte Windische, war die Partisanenbewegung der Slowenen nahezu ausnahmslos auf Slowenen aus Krain gestützt. Erst gegen Kriegsende traten auch nationale Kärntner Slowenen (besonders in Vellach, Trögern, Zell, Waidisch) als Partisanen auf. Politisch waren diese ziemlich stark vom Kommunismus titoistischer Prägung gekennzeichnet, nachdem durch das wohl nie wiedergutzumachende Verschul-

den Großbritanniens die antikommunistische Widerstandsbewegung gegen die deutsche Okkupationsmacht unter General Mihajlovič scheiterte. Die ungeheuerlichen Massenmorde, die sich die Tito-Partisanen nicht nur in den großen Höhlen bei Triest, in Untersteier sowie im Mießtal zuschulden kommen ließen, sondern auch auf Kärntner Boden, waren eine schlimme Vergeltung.

Dr. Veiter bespricht die slowenischen Presseorgane und beleuchtet dann den Klub slowenischen Studenten in Wien.

Wie es dazu kommen konnte, daß die einst fast ausnahmslos betont katholischen Slowenen heute doch zu einem nicht unbeträchtlichen Teil der SPOe zuneigen und bei allen Wahlen empfehlen, SPOe zu wählen (beziehungsweise den sozialistischen Präsidentschaftskandidaten) und die als Zünglein an der Waage damit im Kärntner Landhaus die SPOe an die Spitze brachten und dort erhalten, ist nur scheinbar ein Rätsel. Die Bitternis der Jahre 1941 bis 1945 hat sich tief eingegraben. OeVP wie FPÖe vertreten grundsätzlich (mit so ziemlich einziger Ausnahme des Nationalratsabgeordneten und Katholikenführers Präsident Hofrat Dr. Ludwig Weiß) den Standpunkt der sogenannten „Windischen“, weil damit Wählerstimmen gewonnen werden. (Schon die einstige Christlichsoziale Partei vertrat sich, ausgenommen ein Wahlabkommen bei den Nationalratswahlen 1930, mit der slowenischen Volkspartei recht wenig). Je ein Repräsentant des „Bundes der Windischen“ sind auf der Liste der OeVP (nämlich der Obmann dieses Bundes, Prof. Dr. Valentin Einspieler)⁷⁰ und jener der FPÖe (Erich Silla) in den Landtag gewählt worden. Hingegen hat die OeVP bei den letzten Landtagswahlen es abgelehnt, einen (katholischen) Slowenen auf ihrer Liste in irgendwie aussichtsreicher Placierung auf-

zustellen. Ihr Landtagsabgeordneter Dr. Wolfgang Mayrhofer-Grünbühl (Völkermarkt-Kollhof) tritt immer wieder in Wort und Schrift gegen die „nationalen“ Slowenen auf⁷¹. Die Zunahme von Industriebetrieben im gemischtsprachigen Gebiet, des Fremdenverkehrs, lockerer Lebensgewohnheiten und Lebenssitten, die Jauntalbahn, all dies führte dazu, daß volksbewußte Slowenen sich der SPOe näherten, die zudem bisher seit 1945 die deutschkärntnerische Partei war, die für die Slowenen am meisten Verständnis bekundete. Mit bloß abstempelnden Nomenklaturen ist das wenig getan.

⁶⁶ So Richard Moscher, Kärnten, Grenzland im Süden, Berlin (Junker & Dünhaupt) 1940; sogar Martin Wutte, sonst zweifellos ein bedeutender Kärntner Historiker, aber unbeugsamer Gegner der Nationalslowenen, rühmt im Handbuch des Grenz- und Auslandsdeutschtums, Bd. III, S. 584, die Korrektheit der Belgrader Regierung und erwähnt die „nationalslowenische Minderheit“ nur kurz und voll Achtung.

⁶⁷ Akt Vg 18 Vr 443/48 des Volksgerichts Graz. Außensatz Klagenfurt.

⁶⁸ United Nations, War Crimes Commission, Yugoslavia (Sonderabschnitte „Carinthia“, „Styria“), London (Berkeley Square, Landsdowne Home) W. I.

⁶⁹ „Verordnung über die deutsche Schreibweise von Vor- und Familiennamen in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains“, Verordnungs- und Amtsblatt, Ausgabe B, 4. Stück v. 26. 2. 1942 (NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten, Klagenfurt).

⁷⁰ Prof. Valentin Einspieler hat in der Zeitschrift „Europa Ethnica“, 19. Jg., 1962, SS. 89–116, unter dem Titel „Das Nationalitätenproblem in Vergangenheit und Gegenwart“ die Thesen der sog. Windischen eingehend dargestellt. Die Arbeit ist, wenn man auch seinen Thesen nicht zu folgen vermag, mit gediegener Gründlichkeit und großem Mühen um Objektivität geschrieben.

⁷¹ Was bei einem Nachfahren des ehemaligen Bezirkshauptmanns von Völkermarkt, Hofrat Dr. Fr. X. Mayerhofer-Grünbühl, der ein warmer Förderer der Slowenen war, einer der großen Katholikenführer Kärntens von heiligmäßigem Leben auffallen mag.

Naš neumorni zbiratelj inseratov
Gustelj Blažej

BAČE

(Iz Trunkovih pisem)

O 95-letnem našem rojaku Juriju Trunku se je že pisalo. Jurija Trunka so rodili slovenski starši v Bačah kot petega otroka. Njegova mati Marija, rojena Janševa, je bila med najboljšimi pevkami v Ziljski dolini in je bila članica pevskega zbora, ki ga je vodil koroški skladatelj Fran Treiber. Marija Janševa je kot mlado dekle zapela kot prva slovenska pevka novo skladbo komponista Treiberja, ki je danes že ponarodela in jo poznajo po vsem svetu. To je priljubljena tankočutna koroška: „N'mav čez izaro, n'mav čez gmajnico“. Pesem je nastala v Trunkovi rojstni hiši. Trunkov peti otrok Jurij je bil nadarjen, zato so ga Zavrnikovi poslali v šole, najprej v Beljak, zatem pa še na gimnazio v Celovec.

Gotovo je, da je na Trunkovo znanje slovenskega jezika vplival njegov odlični učitelj slovenščine, znani slovenski pedagog, pisatelj dr. Jakob Sket.

Trunk je veliko potoval. Med drugim si je ogledal Afriko. Leta 1908 je napisal svojo prvo knjigo Na Jutrovem. V Ameriko je potoval kar petkrat. O vtisih med ameriški rojaki je napisal več člankov in zatem še knjigo v nemškem jeziku. V samozaložbi je leta 1912 izdal v Celovcu obširno delo pod naslovom „Amerika in Amerikanci“.

Leta 1924 se je za stalno preselil čez Ocean. Dvaindvajset let je služboval med našimi rojaki v gorskem mestu Leadvillu v Coloradu.

Kot mlad fant se je Trunk povzpeli na Triglav in se je srečal s triglavskim župnikom Aljažem. „Tedad sem mislil, da sem dosegel vrh svojega življenja in sveta. Moje službeno mesto v Leadvillu pa je bilo celo za 300 metrov višje od Triglava,“ pripoveduje zdaj naš oče v daljni Ameriki.

Kot sivolasi starček se je podal s hribovskega mesta Leadville na obalo Tihega oceana, kjer uživa pokoj v San Franciscu, a še zmeraj suče pero in piše. Velika ameriška časopisna agencija ga je v zadnjem času obiskala in objavila o njem daljši članek s slikami. Prikazuje ga kot izredno trdoživca starca, ki še v svojem 95. letu redno telovadi in — čeprav naglušen — dela na pisalnem stroju. Ameriška agencija hvali njegovo zdravo starost in govori o zdravi Ziljski dolini, ki je rodila takega sposobnega moža. Članek o Trunku so objavili mnogi ameriški listi.

Kalifornija je znana kot izredno topla, sončna dežela. Jurij Trunk je dal svojemu novemu bivališču na obali Tihega Oceana priznanje z Gregorčičevimi verzmi in je naglasil: „Vsi potopisci na svetu trdijo, da je San Francisco v Kaliforniji najlepše mesto na svetu. Jaz pa pojem o njem z Gregorčičem: „Pod palmo bivam zdaj, v deželi rajsko mili...“

Končuje pa: „Srce pa ni srečno. Raja ni ne v San Franciscu ne v Kaliforniji. Moj raj je v prelepi rodni vasi v Bačah v Ziljski dolini, tam, kjer je moja mati pela N'mav čez izaro. Na žalost mi starost ne da več na pot v domovino in v moj rodni Korotan.“ Zato mu pošiljam pozdrave ob visokem jubileju čez morje!

BLAGOSLOVITEV FARNE CERKVE V KAZAZAH

Na praznik Kristusa Kralja, 31. oktobra, bo v Kazazah, ob 9. uri dopoldne blagoslovitev povečane in prenovljene farne cerkve.

Višek slovesnosti bo prva sv. maša v novo blagoslovljeni cerkvi, med katero bo ofar okrog oltarja farnega patrona sv. Vida, za farno cerkev.

Vsi od blizu in daleč lepo vabljeni!

Pri nas na Koroškem

V Podgradu pri Medgorjah je poplava povzročila veliko škodo

Skozi celo poletje do jeseni so bile velike poplave v posameznih deželah naše države. Vse dnevno časopisje je poročalo o veliki škodi, ki je prizadela posebno kmečko prebivalstvo.

Zadnje poplave so posebno prizadele našo Koroško deželo in Vzhodno Tirolsko. O velikih poplavah v naši deželi je vse časopisje veliko pisalo in tako vzbudilo pozornost, razumevanje in sočutje ter akcije pomoči prizadetim ob nesreči.

Na južnem Koroškem pa je bila samo ena župnija težko prizadeta in ta je Podgrad pri Medgorjah.

Voda je preplavila travnike in polja v vaseh Goriče, Podgrad, Kozasmoje in Vogle. V vseh štirih je voda dosegla niže stoječe hiše in stavbe posestnikov. Ker je voda dala s strašno naglico in nosila naplavine s seboj, je tako uničila travnike, najbolj pa poškodovala nasade na njivah, saj so bila polja več dni pod vodo.

Nihče pa ni tedaj predvideval, da bo voda, ki je zalila travnike in polja, naredila tako strašno škodo. To vidimo šele sedaj. Vsa otava — druga košnja in travniki-pašniki so uničeni.

Krompir je uničen, ki so ga začeli kopati, kjer je še kaj bilo je bil nagnit, neužit in se na kupu vnel in začel smrdeti. Ne samo, da so posestniki ob pridelke krompirja, mnogi tudi nimajo sredstev za nakup krompirja, kajti posestniki nimajo gozdov, da bi imeli denar, s katerim bi mogli krompir nakupiti. Vsakdo je žalosten in zaskrbljen gledal kaj bo. Saj je krompir vsakdanja hrana, vsak dan na mizi in letos ga ni. Vsak dan slišimo kako rastejo cene krompirja, saj je že sedaj uradna cena od 1.90 do 2.50 šilinga. Marsikdo je rekel, ko bi imel vsaj toliko krompirja, da bi ga imel za seme pa bilo dobro.

Edina fara na južnem Koroškem res zelo prizadeta, je v tej katastrofi ostala nepoznana javnosti, ker je nismo takoj obvestili. Ako bi iz vseh župnij južne Koroške priskočili tej fari na pomoč, bi bilo hvalevredno.

Ravnatelj škofijskega urada Caritas je vso nesrečo prizadetih ljudi razumel in tako prvi priskočil na pomoč, da je dal vsem nesrečnim posestnikom tako potrebni semenski krompir in sicer 18.000 kilogramov. Ne da se popisati veselja in ganotja ljudi, ko so prejeli ta lep dar škofijskega celovškega urada Caritas. Zato se vsi, po katastrofi prizadeti posestniki iz vasi Goriče, Podgrad, Kozasmoje in Vogle, za tako lep dar pomoči 18.000 kilogramov semenskega krompirja gospodu prelatu Auernigu ravnatelju urada Caritas v Celovcu iz srca zahvaljujemo. Prva nam je v tej strašni nesreči priskočila na pomoč škofijska Caritas, zato naj ji bo izrečena javna zahvala.

Javno se tudi zahvaljujemo preč. g. dekanu Srienču v Šmihelu in g. župniku Wutteju v Zvabeku za vso naklonjenost, pomoč in vsem kmetom v Zvabeku in posestniku Srienču v Čergovičah pri Šmihelu, vsi ti so po posredovanju Caritas pri nakupu semenskega krompirja bili toliko dobri in plemeniti, da so dali najlepši prebrani semenski krompir 18.000 kilogramov po najnižjih cenah kot pomoč težko prizadeti župniji Podgrad. Za vašo dobroto in plemenitost priskrba vam hvala!

S posebno prošnjo za pomoč se obračamo na posamezne posestnike-kmete, ki bi mogli pomagati težko prizadetim družinam s krompirjem. Ta krompir, ki je bil „gratis“ od Caritas razdeljen za seme, še daleč ne doseže samo potrebe semenskega krompirja za nasaditev v prihodnjem letu. Kdorkoli bi mogel pomagati, naj nam sporoči na župni urad Medgorje — Pfarramt Mieger Post Grafenstein, ali lahko na isti naslov telefonično sporoči (štef. telefona 04225-269. Za prevoz bomo sami poskrbeli.

V velikih skrbih so naši posestniki glede prehrane živine. Vsa druga košnja in paša je uničena. Kje naj nakupijo potrebno seno, da prehranijo živino čez zimo? Ako bi mogel kdo prodati po normalni ali če le more po znižani ceni seno ali otavo, ali

seno od preteklega leta — staro seno, naj, lepo prosimo, to sporoči na župni urad Medgorje pismeno, lahko pa tudi telefonično. Za prevoz bo vse tu poskrbljeno. Zima je pred durmi in vsaka pomoč bo veliko vredna. Kdorkoli pa bi mogel pomagati z denarjem v župniji Podgrad prizadetim družinam, lahko pošlje denar na župni urad Medgorje in se bo za ta denar nakupil potrebni semenski krompir ali izročil denar prizadetim družinam. Vsak dar pa bo javno objavljen v našem listu. Kličemo vsem, ki so dobre volje in imajo razumevanje in sočutje do nesrečnih kmetov v štirih vaseh župnije Podgrad. Pomagajte nam v nesreči! Vemo, da se je zbiralo tako v cerkvi kot v občinah za pomoč ponesrečenim ob povodnji, damo vam pa na znanje, da nam je bila doslej dana prva pomoč samo v semenskem krompirju od Caritas iz Celovca, za kar izrekamo vsi, ki smo bili deležni te dobrote priskrbo hvaležnost.

Bliza se zahvalna nedelja v novembru in karitativna nedelja ob prazniku svete Elizabete, ko se boste kmetje na južnem Koroškem zahvaljevali Bogu za vaše pridelke. Tedaj se spomnite edine župnije na južnem Koroškem, ki je doživela strašno nesrečo: Podgrada pri Medgorjah in kakor in v kolikor morete priskočite z dobroto na pomoč. Srečni boste bolj vi, ki boste pomagali kot oni, ki jim bo pomagano, kajti storili boste veliko delo krščanske ljubezni v nesreči potrebnim. Sveti Pavel pravi tako lepo: „Lažje je dajati kot prejemati!“

Vsem bralcem Našega tednika, ko poročam o veliki nesreči, na željo in prošnjo nesrečnih posestnikov naše župnije Podgrad pri Medgorjah, pošiljam s prošnjo za pomoč priskrbo pozdrav!

Anton Cvetko, župni soupravitelj župnije Podgrad pri Medgorjah.

Javna zahvala mil. g. prelatu Auernigu, ravnatelju škofijskega urada Caritas v Celovcu

Polje in travniki v vaseh Podgrad, Goriče, Kozasmoje in Vogle v župniji Podgrad pri Medgorjah so bili v katastrofalni poplavi prve dni septembra uničeni. Pridejki krompirja, ki ga je preplavila voda narastle derode Drave so popolnoma uničeni. Prizadeti posestniki nimajo niti semenskega krompirja. V tej strašni nesreči je prvi priskočil na pomoč mil. g. prelat Auernig, ravnatelj škofijskega urada Caritas in pomagal s tem, da je po poplavi strašno prizadetim družinam razdelil 18.000 kilogramov semenskega krompirja.

Milostljivi g. prelat Auernig!

Vi ste prvi, ki ste nam v tej težki nesreči priskočili na pomoč, s tem da ste nam brezplačno razdelili 18.000 kilogramov semenskega krompirja. Prejmite od nas vseh za vso vašo dobroto, razumevanje in pomoč našo iskreno zahvalo!

Hvaležne po nesreči prizadete družine iz vasi Goriče, Podgrad, Kozasmoje in Vogle. Hvaležni Anton Cvetko, župni soupravitelj župnije Podgrad pri Medgorjah.

Kompasova restavracija na Ljubelju

Na slovenski strani Ljubeljskega prelaza nastaja turistično središče — Decembra otvoritev drugega dela sedežnice na Zelenico

V petek popoldne minulega tedna je jugoslovansko turistično podjetje Kompas iz Ljubljane vabilo novinarje iz Koroške in Slovenije na otvoritev prenovljene restavracije na Ljubelju. V začetku je predsednik delovnega sveta Kompas, Lojze Pavlica v kratkem nagovoru pojasnil navzočim povabljenim gostom, kako je iz preproste gostilne nastala prenovljena restavracija, ki ustreza danes vsem potrebam sodobnega turizma. Potem je povabil vse navzoče goste, da si ogledajo notranje prostore tega gostišča. Lokal, v katerem se lahko vsak gost prijetno počuti, ima 110 sedežev.

Lani je Kompas zgradil 1200 metrov dolga sedežnico na Zelenico, ki so jo februarja

ODKRITJE

spomenika v čast žrtvam nacizma bo v ponedeljek, dne 1. novembra 1965, ob 9.30 na pokopališču v Trnji vesi (Annabichlu).

Tudi koroški Slovenci se bomo prosilave udeležili!

OBJAVA

Na naših gospodinjstvih šolah šolskih sester v St. Rupertu pri Velikovcu in St. Jakobu v Rožu se prične pouk 4. novembra.

Interne gojenke naj pridejo v zavod 3. novembra.

Vodstvo šole v St. Rupertu in St. Jakobu.

Pred kratkim je izšla pri Mohorjevi družbi v Celovcu v samozaložbi avtorja s pomočjo Janežičevega sklada pesniška zbirka našega koroškega rojaka Erika Prunca: Darle Niko „Tihožitja“. Knjigo lahko kupite v Mohorjevi knjigarni. Podrobneje bomo o njej poročali pozneje.

DUNAJ

Naše bralce bo gotovo zanimalo, kaj je z našim dragim rojakom, bratom Dominikom, ki leži v bolnici Usmiljenih bratov.

Njegova operacija — medtem je bil že operiran zaradi popkove kile — je dobro uspela. Sedaj je brat Dominik izven nevarnosti in je na poti okrevanja. Nebeški Oče, kakor sam pravi, mu je življenje podaljšal.

Z bolniške postelje pošilja iskrene pozdrave slavni Mohorjevi družbi, uredništvu in upravi Našega tednika, čč. šolskim sstram, sorodnikom, prijateljem in znanecm. Rojak, Rožan, brat Dominik Peter Noč.

APACE

(Popravek)

V številki 41 našega lista se je vrnila ne ljuba napaka. Ime neveste, ki si jo je izbral Hanzl Jagovc, ni Pogačnik, ampak Poganič.

Marija Bonomi v „Galeriji 61,“

Do 30. oktobra bo v „Galeriji 61“ odprta razstava barvnih lesorezov braziljanske umetnice Marije Bonomi. Razstavo lahko obiščete od ponedeljka do petka, od 16. do 19. ure.

Marija Bonomi je bila rojena 8. julija 1944 v Meini, v Italiji. Njen oče je Italijan, njena mati pa Braziljanka. Ze od rojstva živi v Sao Paulu v Braziliji, kjer je končala tudi svoje umetniške študije: slikarstvo, umetnostno zgodovino, grafiko in muzeologijo (nauk o sestavi in vzdrževanju muzealnih = muzejskih zbirk).

Javno se je udeleževala s knjižnimi ilustracijami, z osnutki za gledališke odre in kostume, kakor tudi z odrskimi inscenacijami in s sestavljanjem televizijskega programa. Tako vidimo kako mnogostransko nadarjena je mlada umetnica.

Marija Bonomi je mnogo potovala po severni Braziliji, Evropi in po Združenih državah Amerike. Je tudi članica Nacionalnega odbora za upodabljanje umetnosti pri Menarodnem združenju za upodabljanje umetnosti UNESCO (Organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo).

Potem ko je dipl. ing. arhitekt Rudolf Nitsch povedal uvodne besede, je sledil ogled razstavljenih stvaritev.

Na razstavi je prikazano dvajset velikih listov, na katerih vidimo preproste slike, ponajveč barvane v temnih tonih, ki se prav dobro odražajo od belega ozadja. Naslovi nekaterih razstavljenih del bi bili: „Dvogovor“, „Drevo in sad“, „Osebnost“, „Meja“, „Procesija“, „Pogojena svoboda“, „Srečanje“ in druge.

letos slovesno odprli. S tem so ljubiteljem smučarskega športa odprta lepa smučišča, tako za jugoslovanske kot za avstrijske smučarje, še posebno za Celovčane, ker imajo takorekoč te pred nosom. Ker pa so gradili poleti drugi del sedežnice, dolge 1000 metrov, bo ta predana smučarjem že decembra letos.

Še pred zimo bodo odprli dva bifeja, enega pri spodnji in drugega pri srednji postaji sedežnice.

Tako bo Kompas dopolnil svoje usluge na tem tujkoprometnem območnem prehodu in zimsko športnem središču ob avstrijsko-jugoslovanski meji.

Za teden: Boj alkoholu!

Pijanec se spreobrne, ko ...

... se v jamo zvrne, pravi stara ljudska modrost v pregovoru. To nam hoče povedati, da je človeku zelo težko uspeti v boju proti zakoreninjeni slabosti ali razvadi, med katerimi je prav gotovo najhujša prav pijanost. Vendar pa s tem še nihče ne sme trditi, da tudi takih težkih razvad ni mogoče premagati in se jih rešiti. To nam potrjuje sledeč primer:

Bil je mož, ki je zaradi neozdravljivega pijanstva bil že parkrat v blaznici, a je pozneje hodil okrog popolnoma zdrav in zopet postal dober družinski oče. Predstojnik umobolnice je pripovedoval o tem slučaju sledeče: „Že zdavnaj sem obupal nad njim, ker je vedno spet začel piti, kakor hitro smo ga izpustili. Pa sem slišal praviti o nekem revnem čevljarju, da je ustanovil majhno društvo samih ljudi, ki so trdno sklenili, da nikoli več ne poskusijo niti kaplje alkohola. Ker je toliko stiske in gorja na svetu prav zaradi alkohola, ker je pijanstvo uničilo že toliko družin in je poplivanje rodilo že toliko slaboumnosti — zato so trdno sklenili, da bodo drug drugemu za vzgled.“

Ko se podajo hribolezci čez skalovje in ledenike, se povežejo med seboj z močnimi vrvmi, da drug drugega drže in zavarujejo pred padci v globine prepadov. Prav tako so mislili tudi ti možje, ki so spoznali pogubnost pijančevanja, da bodo najlažje kos svojemu sklepu, če se zbero v društvu, kjer bodo drug drugemu v oporo.

V to društvo sem spravil tega nesrečnega in neozdravljivega moža. Pristrčno so ga sprejeli med se, saj so sami bili nekoč njemu enaki, zato so ga razumeli in ga znali pridobiti. In res, od takrat je popolnoma zdrav. Da je bil sprejet v dobro družbo teh mož in se čutil njenega člana, da je podpisal listino in se zavezal z moško besedo, da ne bo več pokusil piva, vina, žganja — to mu je bilo v rešitev. Potreboval je vrvi, moral je čutiti, da gredo z njim še drugi, polni enakih sklepov, ki da ga s svojim vzgledom podpirajo. Pozneje je še veliko, prav tako „neozdravljivih“ ozdravelo na enak način. Ne z izobčenjem, ampak s „sprejemom“! In če bi vprašali žene teh rešencev, kako je, jim zažari obraz in pravi: „Dobro, dobro — saj je podpisal; srečen je on in srečni smo mi!“

To je zgodba ne le enega „neozdravljivih“, marveč mnogih, ki so hodili po poti zavrženih, izločenih, a so na tej poti srečali človeka, ki jih je razumel, se jim približal in jim bil v oporo. Še uspešnejše je zdravljenje takega bolnika, če mu je dano, da more spremeniti zrak in vse okolje, to je, da pride v družbo plemenitih in potrpežljivih. Kako prav je zato, če se dobri združujejo z namenom, da slabotne pritegnejo in jim s svojim dobrim vzgledom odprejo vrata v lepše življenje.

ZA MLADINO
IN PROSVETO

Kaj naj berem?

Saj je vendar v knjižnih izložbah toliko knjig; celo na stanovanje prihajajo agenti in prigovarjajo, da bi vsaj za eno leto naročili to revijo ali ono knjižno zbirko. Kar prehlali ne morejo kvalitete, o kateri imajo vse polno „priporočil“. Tudi sicer se reklama poslužuje vseh možnosti, da si knjižne založbe pridobijo čim več naročnikov. Zakaj torej vprašanje: „Kaj naj berem?“

Prav zato, ker smo v tolikšni poplavi knjig, revij, listov in časopisov, je treba, da smo iz več razlogov le nekoliko „izbirčni“ in zato ne nasedemo vsakemu agentu in tudi ne verjamemo še tako lepemu in privlačnemu naslovu knjige.

Lahko bi vam povedal zgodbo o dihurju, ki „noč in dan žre knjige“, da se izrazim po Prešernovo. Pesnik Prešeren je namreč imel prijatelja Čopa, ki je bil zelo učen in je mnogo knjig prebral, a od svojega znanja ni prav ničesar dal drugim, ker ni napisal nobene knjige. Zato ga je Prešeren primerjal dihurju, ki noč in dan knjige žre, a nič od sebe ne da.

To Prešernovo primero pa bi mogli uporabiti tudi v drugem pomenu. Tudi danes je mnogo takih „knjižnih dihurjev“, ki žrejo romane in publikacije vse vprek, brez kakršnega koli izbiranja in pomišljanja. Ti ljudje si nikoli ne stavijo vprašanja, kaj naj berejo.

Iz filmskega sveta

30.000 FILMOV V HIŠI HENRIKA
LAGLOJA

V Parizu v ulici Courselles št. 82 stoji hiša, v kateri je svojevrsten filmski muzej. Nihče bi tej stavbi ne prisodil, da je v njej shranjenih okoli 30.000 filmskih trakov iz različnih dežel in ki so bili izdelani od leta 1895 do danes. Poleg tega je v tej hiši registriranih nad sto tisoč filmskih pozitivov in negativ-slik in v knjižnici je shranjenih nad 15 zvezkov filmskih tekstov. Prav tako se nahaja v tem muzeju tudi nešteto najrazličnejših aparatov od najstarejših do sodobnih. V posebni dvorani dnevno predvajajo te filme, katerih se udeležuje predvsem mladina.

SKOFJE ZA FILMSKO NEDELJO

Po vseh cerkvah Avstrije so zadnje nedeljo brali pozive škofov, da morajo katoličani biti bolj pozorni na sodoben problem filma. Pokristjaniti ga je treba in ga povsem podrediti službi dobrega. V ta namen delujejo že od leta 1947 katoliške filmske komisije, ki prinašajo v posebni publikaciji

Danes je tiskanih proizvodov brez števil. Vsak ve, da je vsebina današnjega tiska zelo različna. V tem tisku se ne govori le o tem: „kak prideluje se krompir najbolji; kako odpravljajo se ovcam garje“, kot pravi Prešeren. To bi naj pomenilo, da današnji tisk načinja vsa vprašanja življenja in skuša po svoje dati tudi odgovor.

Skušnja pove, da more biti kaka knjiga ali vobče čtivo tudi škodljivo, čeprav ne vpliva naravnost kvarno in v pravem ali versem oziru. Mnogo čtiva je namreč takega, da nam ni prav v ničemer v korist, marveč nam le živce razburja in krade čas. Branje take literature je zato le navadno zapravljanje časa in je le dobro prikrita lenoba.

Nekateri knjige kar požirajo in se celo bahajo, koliko so prebrali (med študentkami se najdejo take). Tako branje je brez vsake koristi, ker ne pušča v duši nobenih vtisov. Bralec takoj pozabi, kaj je bral. Le njegove oči so trpele. Drugi pa zopet nič ne berejo in jim je vsako drugo ukvarjanje ljubše kot branje. A zelo veliko pa je število takih, ki precej berejo, a nikoli nič resnega.

Moderen človek mora brati tudi resne stvari; vedno pa umerjeno in po izbiri. Biti mora, kot je rečeno zgoraj, kar precej „izbirčen“.

„Filmschau“ ocene, razlage in priporočila oziroma opozorila o predvajanih filmih. Posebej poudarjajo škofje, da je vsak katoličan dolžan v vesti, da upošteva navodila te filmske komisije. Te zahteve je že sedanji papež Pavel VI. kot državni tajnik Vatikana leta 1954 postavil in je danes postala še bolj merodajna. Škofje tudi vabijo vernike, da se bolj zavzemajo za dober film, ga podpirajo z udeležbo in propagando.

TUDI HOMERJA BODO FILMALI

Neka italijanska filmska družba je napovedala, da namerava filmati „Odisejevo“ zgodbo po Homerjevemu opisu. Film namerava prikazati v obliki znanih filmov „Z divjega Zapada“.

Pa tudi Danteja hočejo ovekoveti na filmskem platnu. Letos praznujejo v Italiji „Dantejevo leto“ in v ta namen naj bi izdelali dva filma iz Dantejevega življenja ter film iz njegove „Božje komedije“. Filmski producent Pietro Francisci bi naj posnel na platno oni del Komedije, ki prikazuje „Pekel“.

kacevem vrtu harmonika. Metko je siloma vleklo k oknu.

Kdo drugi igra, če ne Tine? Lansko leto se je za „Divjega lovca“ naučil igrati na harmoniko, posodil mu jo je njegov stric, ki je igral po svatbah in plesih.

Mehko so doneli v zvezdnato julijsko noč glasovi harmonike. Tine je igral pesem, ki je Metka ni poznala. Zdelo se ji je, da poslušajo orgle, tako nežne glasove je izvajal harmoniki Tine. V rožmarin je zarila glavo, mehko in toplo ji je bilo pri srcu, skoraj tako kot tisto noč po igri, pred letom ...

Tine je nehal igrati. Misli je, da je nehal igrati in je že hotela leči k sestri. Pa so zažuboreli poskočni glasovi z Lokačevega vrta. Kakor da jo hoče spomniti na igro pred letom:

Oj, zdaj gremo, oj, zdaj gremo,
nazaj nas več ne bo ...

O, pa ni šel Tine. Igral je, igral dolgo v noč, preigral je vse pesmi, ki jih je znal. Metka se ni mogla domisliti nobene znanke, ki bi je ne igral. Zgodilo se je celo, da si je prav želela: O, ko bi sedaj zaigral to in to ... In ko da je Tine uganil njene misli, jo je udaril na harmoniko.

Take podoknice Metki še nikdar nihče ni priredil za njen god.

Pa saj morda ni bil Tine? Tudi drugi fantje so znali igrati na harmoniko. Metka ga ni videla, čutila pa je, da je bil Tine. Nihče drug ni mogel biti ko Tine.

Otroški
katiček

PODGANE.

hudičeva živad

Gonjanci pripovedujejo:

Pred davnim časom so se podgane ugnezdile na Humberku (Hollenburg). Njih nadloge ni bilo ne konca ne kraja, čeprav so jih hlapci pobijali, da se jim je že pristudilo; lovili so jih v stave in pasti — vse pa ni nič zaleglo. Celu podnevi so podgane švigale čez dvorišče, ponoči pa so uganjale hudičev ples, da je po vsem podstrešju ropotalo.

Dekle so tožile grofu: „Podgane so čez noč obgrizle vime kravam, razmesarile so naše male prašičke, skoz dimnik so udarile na jedila v shrambi — še mačke jih ne marajo več poditi!“

Grof je dal razglasiti po vsem Rožu in po Gurah: „Kdor mi prežene podgane, tega bom bogato obdaril.“

Mnogi so poskušali, podgane pa so ostale.

Nekega dne pride suh, pritlikav možicelj in se ponudi: „Odpeljem podgane v Dravo, če me ne boste pri tem motili.“

„Kako pa bi te mogli motiti?“ so mu odgovorili.

„Pri mraku se zaprite v svoje sobe, nikdo ne sme hoditi za menoj, še gledati ne!“

Ko se je zmračilo, se je lotil dela. Iz smrekovih vej je naredil gost šotor in pod njim piskal iz tanke piščalke ter se s šotorom pomikal čez dvorišče doli po mostiču. Tanki glasovi so trumoma privabili podgane iz vseh kotov; gnetle so se okrog smrečjega šotora, pod katerim je piskal čarodej in se pomikal proti izhodu.

Pri hlevih spodaj pa je podganja golazen zaostala, gnetla se je okoli neke luknje — na vse vabljive glasove čarodeja so podgane tam samo nemirno tekale in poskakovale, niso pa šle za njim.

Čarodej pa je piskal in piskal tako dolgo, da je iz one luknje prilezla — bela podgana. Vse podgane so se pomirile in jo ubrale za belo voditeljico, ki je sledila piskajočemu možicelju. Ta jih je s piščaljo peljal od Razpotja proti Pekovcu dol na Pekovčovo peč, katero izpodpira globoko deroča Drava. Vse je potem izginilo ...

O možicelju, ki je grad rešil podganje nadloge, pa ni bilo več ne duha ne sluha.

Po pripovedovanju Zilhpoltana iz l. 1914.

MATIJA MALEŠIČ

13

V ZELENEM
POLJU

koža

Saj so videli, kak je bil Tine o Veliki noči proti njej? Sedaj boste videli, kaka bo Metka proti njemu! Če že govorite, jeziki zlobni, škodoželjni in nikdar mirni, te počitnice sprevidite, kako ste se zmotili!

O, le ne misli, Tine, da smeš samo ti pasti svoje muhe po mili volji in nekaznovano!

In vi, oče, mati, bratje, sestre, ki se obregate ob človeka zaradi nenadnega in užaljenega Vekoslava odhoda, sedaj se prepričate, da Metka ni pognala Vekoslava iz hiše zaradi Tineta.

Te počitnice glej in opazuj, svet, jeziki, potem stoprav sodite in obsojajte ter obrekujte!

Ali kaj še tako trdni sklepi pred Tinetovo vihravostjo in razigranostjo. Saj še menda ni dobro segel doma vsem v roko, je že prihitel izročat tetine pozdrave.

Abiturient!

Metka je že pozimi v Ljubljani vedela, da se pravi osmošolcu, ki napravi maturo, abiturient. Kako lepo in skrivnostno ime! Tine pa ni bil navaden abiturient! Tine je maturiral z odliko!

Kaj pa, da mu je morala tudi Metka čestitati. Pa menda Tinetu ni bilo dosti do čestitk in vse te časti. Čisto nič prevzetan in

ohol ni bil. In pa ko da ni bil o Veliki noči nič čuden!

„Sem slišal, da pojejo odličnjaki že po treh letih novo mašo,“ ga je zbadel oče. Ali se je hotel maščevati za Vekoslava, ki ga ni mogel pozabiti? Ali je bila le šaljiva nagajivost in radovednost?

Tine ni zameril. „Kar v semenišče pišite, sosed. Tam take stvari bolje vedo, bolje ko jaz. Razložijo vam, kako in kaj.“ In veselo se je Tine zasmejal.

„Lisjakov Gašper je tudi abi ... abi ... Kako praviho takim, Metka?“

„Abiturient!“ je razložila. Pa ji je bilo takoj žal, ko je opazila, kako je nasedla očetu. Gotovo je ni vprašal iz drugih namenov, ko da ji oponese, ker se toliko zanima za te preklicane študente.

„Da ne pozabim! Tudi on vas vse pozdravlja, posebno tebe, Marjetica!“

In zopet je bila Metka v zadregi. Le zakaj jo je s takim poudarkom imenoval Marjetico in ne, kakor vedno, Metko?

Stoprav ko je Tine odšel, se je spomnila svojega sklepa in se je okregala, ker se ga ni držala. Pa da bi bila nevljudna ali celo žaljiva in pikra nasproti človeku, ki prinese tetine pozdrave, se nikakor ne spodobi. Pa da bi samo ona ne čestitala, ki sta ji posebej sporočila svoj uspeh? Za prvič in za tvoj prihod in ob tvoji maturi naj bo, Tine! Ali za naprej, le čakaj!

Zvečer so kakor vsako leto napravili domači Metki podoknico. Ko je direndaj utihnil in so že legali spat, se je oglasila na Lo-

In ko ji je drugo jutro navsezgodaj prihitel voščil god, zopet ni mogla biti huda nanj in osorna z njim.

„Če je bila kaka spletkarica,
ki napravila hudo
tebi je pa meni, Metka,
zabi za svoj god na njo ...“

Tako nekako je začel Tine svoje voščilo. Govoril je v stihih. Metka je napela svoje možgane, da bi si dobesedno zapomnila njegove stihe. Zaman. Prva kitica ji je nekako ostala v spominu, morda niti ta ne tako, kot jo je povedal Tine. Druge so le ko mehka godba udarjale na Metkino uho, v glavi se niso ogrele in ostale.

Ali ni hotel Tine že s to prvo kitico prositi odpuščanja za vse, kar ji je storil o Veliki noči? Kakšni so ti pesniki! Naj bodo že kakršni koli, hud človek nanje le ne more biti, saj v srcu niso hudobni!

„Saj nimam dosti od tvojega voščila, če mi ga ne poveš še enkrat in počasi, da si ga napišem. Ali si si morda to pesem napisal? Daj mi jo!“

„Pesem?“ Tine nekam užaljen. „To vendar ni nobena pesem! To je kar tako privrelo na jezik! Ni vredno, da bi se napisalo!“

„Za maturo, za maturo
mi si belimo glavo,
tam za hribi, za gorami,
pa se drugi ženijo! ...“

Gostinski obrati, gospodinje, pozor!

Že sedaj si po ugodnih cenah
nabavite manjkajočo opremo

v trgovini s preprogami

RADLMAYR

Velika zaloga žimnic, zaves, talnih
oblog in raznih drugih vrst blaga za
opremo sob

PLAČILNE OLAJŠAVE!

Villach — Beljak

Postgasse, Telefon 47-67

Schloß-
Bräu pivo
povsod
priljubljeno

REINICHER
Leinwand
KLAGENFURT

Groß- und Einzelhandel

Eisen und Eisenwaren • Haus- und Küchengeräte • Öfen, Herde,
Kamine • Waschmaschinen • Kühlschränke usw.

VERKAUF:
Kramergasse 5

LAGERHÄUSER:
Lastenstraße 15

Ko pridete v Celovec...

ne pozabite stopiti v

Mohacjeva

prodajalno na cesti 10. oktobra 27

ZA VAS IMA LEPO IZBIRO

knjig
papirja
šolskih potrebščin
nabožnih predmetov
gramofonskih plošč
spominčkov

*Svoji k svojim!***SLOVENSKE ODDAJE V RADIU**

PETEK, 22. 10.: 14.15 Poročila, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Domače vesti. Iz zdravnikove beležnice: O alkoholiki. — SOBOTA, 23. 10.: 9.00 Od pesmi do

pesmi, od srca do srca. Voščila. — NEDELJA, 24. 10.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 25. 10. 14.15 Poročila, objave. Kaj smo pripravili? Pregled sporeda za prihodnje dni. Športni mozaik. — 18.00 Za naše male poslušalce. — TOREK, 26. 10.: 14.15 Poročila, objave. Zena in dom. — SREDA, 27. 10.: 14.15 Poročila, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 28. 10.: 14.15 Poročila, objave. Slovenski samospevi. Prof. Marijan Rus: Četrtekovo petminutno razmišljanje o svetu in ljudeh.

Trgovina umetniških slik in okvirov samo pri

Hans Treffer

KLAGENFURT
Burggasse 8

Dacuj za Rdeči križ!**AUTO-WEDAM**

Villach

Klagenfurt

Seit über 45 Jahren im Dienste der Motorisierung

PKW 500 bis 2300 ccm**LKW**

1,1- bis 3-t-Schnelltransporter
4- bis 22-t-Transporter
bis 36-t-Fernlastzüge

- Kipper und Spezialaufbauten
- Tank- und Thermozüge
- Omnibusse — Sattelaufleger — Anhänger
- Raupen für Forst- und Bauwirtschaft

Für jeden das
passende Fahrzeug

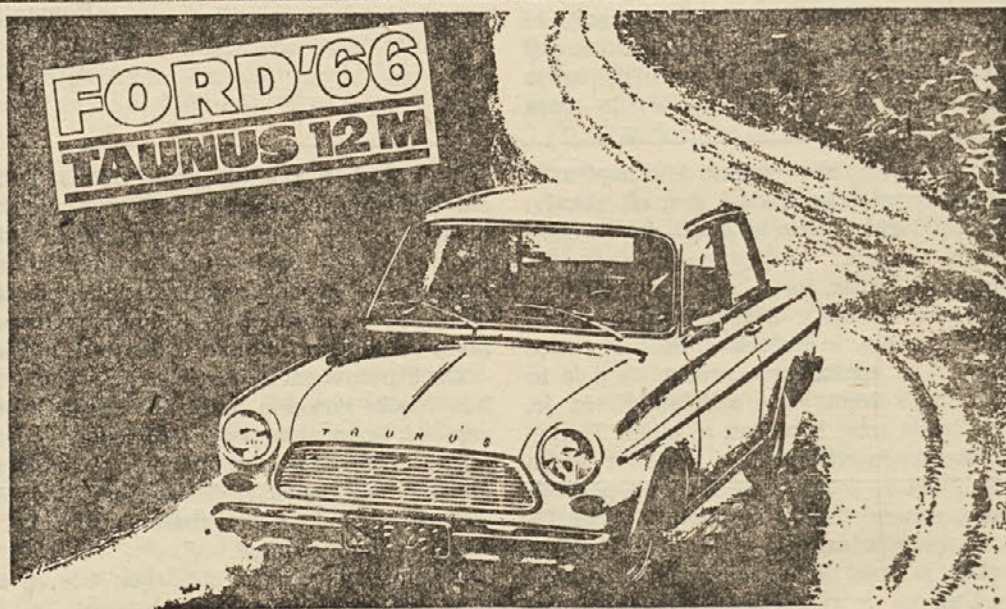

Prodaja strojev, železa, železnine, hišnih in kuhinjskih potrebščin, poljedelskih strojev. Lastna popravilnica! Zaloga nadomestnih delov.

FRANZ STEFAN

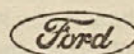
GREBINJ - GRIFFEN 18, telefon (0 42 33) 261

FORD '66
TAUNUS 12 M

S ali ☉ -
Taunus 12 M vozi sigurno
na ovinkih!

Prednosti prednjega pogona pri Taunus 12 M:
Sigurnost na mokrih cestah, prostora za pet oseb, Vario-Air-zračniki, svetovni rekord-V4-motor, dvoje vrat, cena šil. 41.950

drži besedo

AUTOHAUS **Kaposi** KLAGENFURT
Herrengasse 10 und Villacher Straße 51

*Naš tednik-
Kronika*

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. Telefon uprave in oglašnega oddelka 26-69. — Telefon uredništva: 43-58. — Naročnina znaša mesečno 7.— šil., letno 80.— šil. Za Italijo 2800.— lir, za Nemčijo 20.— DM, za Francijo 22.— fr., za Belgijo 250.— bfr., za Švico 26.— šfr., za Anglijo 2.— f. šterl., za U.S.A. in ostale države 6.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Radiše, p. Zrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

Samo pri kvalitetnem pohištvu **KOWA** iz Beljaka se boste počutili dobro in domače, zato uravnavajte svoje korake h

HANZEJ KOVAČIČ

Beljak – Villach, Gerbergasse 6, tel. 5650

delavnica: St. Kathrein 15, P. Schiefeling tel. 04274-7368

Prodajni prostori pohištva

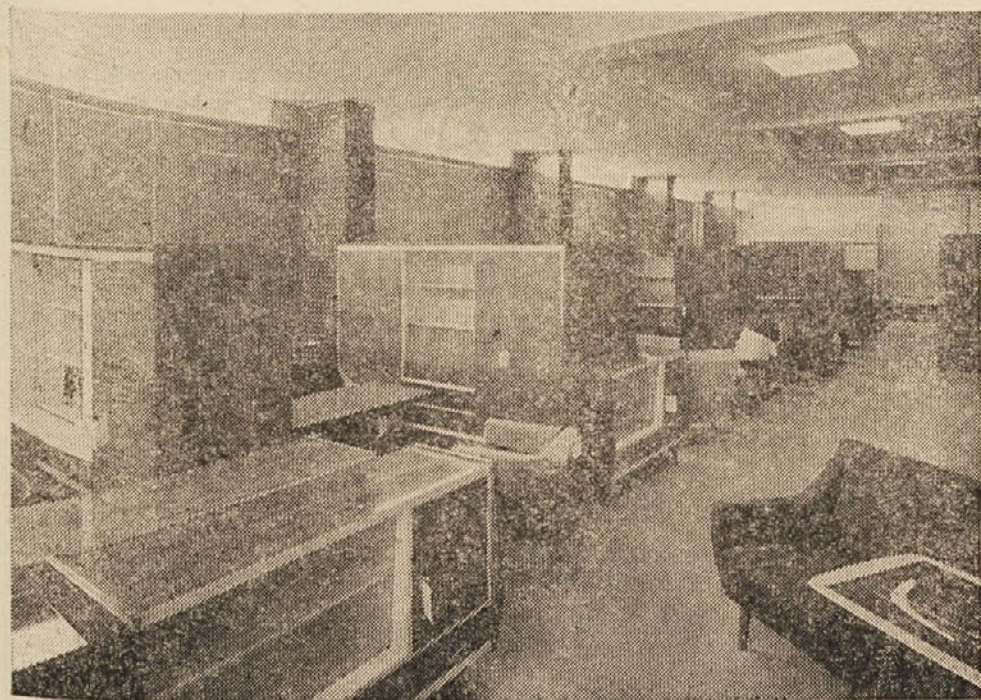
Razstava pohištva v treh etažah

NUDIMO VAM veliko izbiro
spalnic
dnevni sob

kuhinjskega pohištva
vseh vrst naslonjačev
in drugega pohištva

Že sedaj pomislite na to, kar boste darovali, kajti že sedaj imamo veliko izbiro drobnega pohištva, kot na primer podstavki za televizorje, šivalne kasete, likalne mize in mnogo drugega za vas na razpolago.

Radi vam svetujemo; ves naš personal vam je na razpolago.

Najnovejše dnevne sobe

Poskrbimo vam tudi lasten kredit — pohištvo, ki ga pri nas kupite, lahko plačujete skozi 30 mesecev. Vsako stvar pa vam dostavimo brezplačno na dom.

Brezobvezni obisk vas bo prepričal, da je pohištvo iz hiše **KOWA** kvalitetno ter da se splača, da tam kupujete.

Pogled na razstavljeno pohištvo za dnevne sobe v prvem nadstropju

NEVIDNA OČALA

Pomerjava z najmodernejšimi instrumenti, po zdravniškem predpisu

**Optik
KARL SEKERKA**

Klagenfurt — Celovec,
10.-Oktober-Straße
(Prosenhof)

Nr. 0655

Šivalne in pletilne stroje pri
GRUNDNER

KLAGENFURT, Wiener Gasse 10
POLEG MESTNE CERKVE

Vse mizarske potrebščine,
stoli (leseni in s kovinskimi stojali)
furnirji, Funder- in Leitgeb-plošče

FRANC SCHNABL

KLAGENFURT — CELOVEC
Bahnhofstrasse 38, tel. 48-86

Električne napeljave — hišne inštalacije
strel vodna popravila — previjanje motorjev — vse to vam oskrbi najboljše in najceneje

HOLLAUFF
ELEKTRO-TRGOVINA
BLEIBURG — PLIBERK

Velika izbira
perila in blaga
Ugodne cene pri

L. Maurer KLAGENFURT, Alter Platz 35

Vse za gradbo (gradbeni material), vse gospodarske stroje, motorne žage, vse nadomestne dele.

Peči, štedilnike, hladilnike, radio,
televizorje in vse za glasbo.
Najugodnejše pri domačinu.
Na velike obroke. Postavljam
brezplačno na dom.

Johan Lamšek

trgovina za vse **ŠT. LIPŠ - DOBRLA VES**

**Karl
Pötscher**

Konjski mesar

KLAGENFURT — CELOVEC
Pischeldorfer Straße 12
Telefon 55-22

Prevzamemo tudi zavarovane konje. Če je sila koljemo ponoči in podnevi

TRGOVINA S SADJEM
IN ZELENJAVO

Karel Prinčič

KLAGENFURT — CELOVEC

Wiesbadener Straße (Hl.-Geist-Platz)

**ASPHALTGESELLSCHAFT
GEISSLER u. PEHR**

FURNITZ BEI VILLACH Ruf: (0 42 57) 241 Serie
Post: Villach II, Postfach 181

VILLAS — Dachpappen

nach ONORM oder mit unverrottbarem Glasvlies

VILLAS — PROBATEKT

zur Verarbeitung nach dem Flämmverfahren

VILLAS — Isolier- und Abdichtungsbahnen

mit unverrottbarem Glasvlies oder speziellem Glasgewebe zur Verarbeitung nach dem **Flämmverfahren**

VILLAS — PORMEX - ELIXIER - SILO

Schutzanstriche für Bautenschutz und Landwirtschaft

VILLAS — Kaltasphalt

für Staubfreimachung (auch in Eigenregie)

VILLAS — VILLBIT

Spezialbitumen für den Straßen- und Wasserbau

Josef Keuschnig

SAMEN- UND BLUMENZWIEBEL-GROSSHANDLUNG

Spezialunternehmen für Gemüse- und Blumensamen - Blumenzwiebel - Grassamenmischungen - Auslieferung, Vorführung und Kundendienst von JACOBSEN-Rasenpflegemaschinen - Sämtliche Gartenbedarfsartikel.

112-seitiger bebildeter Hauptkatalog auf Wunsch gratis - Postversand u. Zustellung

KLAGENFURT
Heuplatz 6
Tel. 04222 - 2717

**Eduard
Katz**

KLAGENFURT, Waidmannsdorf
Siebenhügelstraße 75

NUDI NAJBOLJŠE, VEDNO SVEŽE PECIVO

Meso in mesne izdelke
odlične kakovosti
nudi svojim odjemalcem

mesar
in prekajevalec

RUDOLF SABLATNIG

CELOVEC, Siebenhügelstraße 81
Telefon 49-36

Herbst- und Wintermäntel

in großer Auswahl
im Mantelfachgeschäft

V. TARMANN

Klagenfurt, Völkermarkter Straße 16, Tel. 52-76

Friedrich Jungbauer

VELETRGOVINA

OFFENE HANDELSGESELLSCHAFT

Gradi veliko skladišče pri Gospi Sveti

Skladišče za 300 vagonov živil

V bližini postaje Gospe Svete gradi A & O veletrgovina Friedrich Jungbauer v Celovcu največje skladišče za živila na Koroškem.

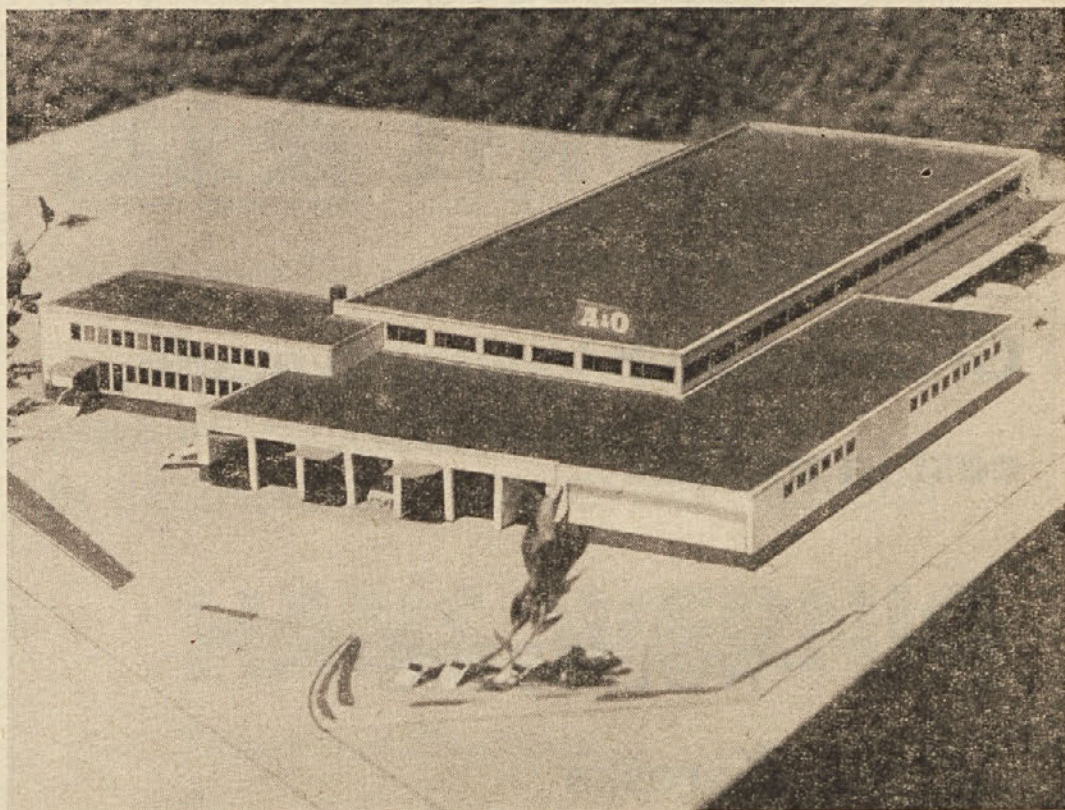
K skladišču bodo priključene še hladilnice in zmrzovalnice, kakor tudi skladišče za sadje in zelenjavo, zraven pa še pisarne za nameščence.

V 8 metrov visoki in okoli 4.000 kvadratnih metrov veliki hali bodo z najodobnejšimi pripomočki in najnovejšimi napravami skladali in nakladali živila.

Spravljanje 300 vagonov živil v skladišče bo omogočilo, da bo preskrba koroškega prebivalstva z živili in potrebščinami vseh vrst še boljša kot doslej.

Zanimiva je tudi gradnja tega objekta z gotovimi deli, ki jih izdelujeta dve znani koroški betonski podjetji v svojih delavnicah. Te gotove dele potem sestavijo na gradbišču. Gradbena tvrdka Max Schmidt iz Celovca, kateri so poverjena vsa gradbena dela, bo poskrbela za to, da bo velikansko skladišče zgrajeno do začetka prihodnjega poletja 1966. Tako bo omogočeno zalagati že v začetku poletne sezone 1966 150 špecerijskih trgovin A & O iz tega novega živilskega skladišča.

Tako bo v prihodnjem letu izgledalo novo skladišče

STAVBENO
PODJETJE
ZA
STAVBENA
IN
INŽENIRSKA
DELA

MAX SCHMIDT

KLAGENFURT - CELOVEC

Getreidegasse 4, telefon 57-95

Podružnici: VILLACH - BELJAK
ST. VEIT A. D. GLAN

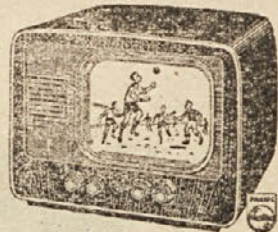
**Posebno ugodne ponudbe
zaves in preprog pri**

Nedelka

Klagenfurt

8.-MAI-STRASSE 11, telefon 30-87

Izbira televizij-
skih in radij-
skih sprejem-
nikov, vseh
vrst aparatov
za britje

Radio UHRMANN

Klagenfurt, 10.-Oktober-Straße

**A.
KÜNSTL & SÖHNE**
**Ü
N
S
T
L**

Mednarodna špedicija

opravlja vse prevozniske
posle v tuzemstvu
in inozemstvu

Klagenfurt - Celovec

Telefon: 72-501 · Teleprinter: 04-485

GRADBENA
DRUŽBA z o. j.

**ERHARD
MÜRTL & Co.**

Gradnja talnih in visokih gradb,
cest in mostov

WOLFSBERG
Koroška

**STROM FÜR
KÄRNTEN**

KÄRNTNER

ELEKTRIZITÄTS - AKTIENGESELLSCHAFT

Für
Menschen
unserer
Zeit ...

Ein klarer Vorteil ist es,
Mitglied im **KONSUM** zu sein!

In 430.000 österreichischen Haushalten mit rund 1 Million Menschen hat man dies erkannt.

Ein klarer Vorteil ...

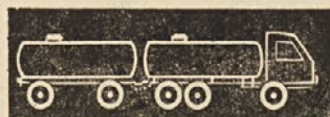
... ist es, regelmäßig im **KONSUM** einzukaufen — wegen der günstigen Preise, der echten Sonderangebote und der Rückvergütung, die es auf alle Waren gibt.

Ein klarer Vorteil ...

... ist es, Mitglied im **KONSUM** zu sein! Denn Sie sichern sich damit Mitbesitz und Mitspracherecht in der Wirtschaft.

64 Millionen Schilling wurden 1964 an Konsum-Mitglieder rückvergütet.

KONSUM

**HEIZÖL
LEICHT
HEIZÖL
MITTEL**

⇒ in eigenen Tankzügen
saubere Abschlauchung

**RUDOLF
BRENNSTOFFHANDEL**

Völkemarkt, Tel. 606 u. 607, Klagenfurt 70746

**FAMILIENSICHERUNG
DURCH
FAMILIENVERSICHERUNG
BEI DER WIENER STÄDTISCHEN**

**F-R-C
möbel**

**20 JAHRE
ÖSTERREICHISCHE
QUALITÄTS-
ERZEUGNISSE
AUS
KÄRNTEN!**

**FERCHER-REICHMANN & CIE
MÖBELFABRIK - VILLACH**

ARBEITSKETTE STALL

Hlev z verižnim poslovanjem

1. Naprave in stroji za molžo

Alfa-Matic SR 9, tip Salzburg, z obročastim vodom brez sklopke in patentiranim vakuumskim pulzatorjem za splakovanje. Molzne naprave za golido, s cevjo in za molzno stajo za vsako vrsto hleva.

2. Prezidava hlevov

Alfa-Laval s srednje dolgo in kratko stajo.

3. Napajališča

4. Avtomatično dovajanje krme

5. Pitovniki za teleta, svinje in odojke

6. Hlevska okna

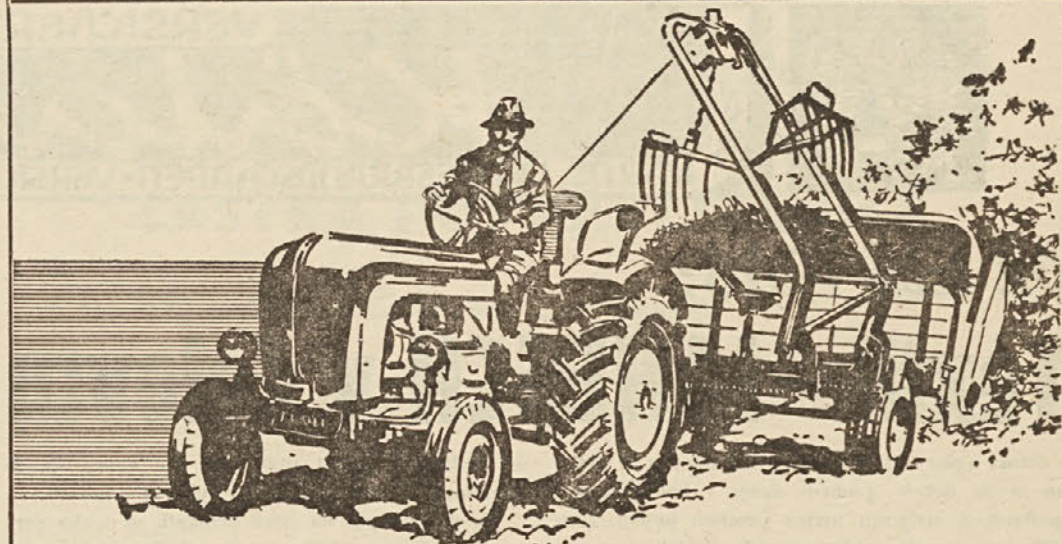
7. Naprave za kidanje gnoja z reakcijskim drogom in vrtljivo zunanjo vzpenjačo

8. Naprava za proizvodnjo ledene vode

za hlajenje mleka ter razno drugo orodje za hlajenje mleka.

ALFA-LAVAL
DAHLIA

WIEN XII, WIENERBERGSTRASSE 31
LAA/THAYA - WIMPASSING/BGLD.
FILIALEN IN LINZ, GRAZ, SALZBURG, HOHENEMS

Mc. Cormick und Warchalowski Traktore,
Landmaschinen, Herde, Öfen

WERTHEIM

Stahlpanzerkassen
(Bankeinrichtungen)

Förderbänder und Förderanlagen

VSE ZA KMETIJSTVO VAM
NUDI PO NAJUGODNEJŠIH CENAH
IN BREZPLAČNIH STROKOVNIH NASVETIH

HANS WERNIG

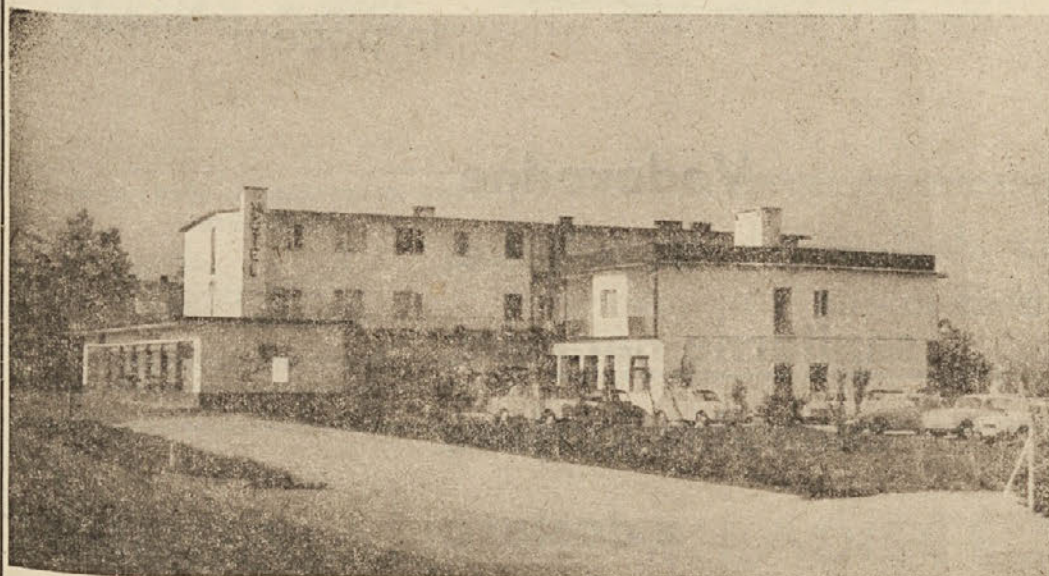
Kassen und Maschinen

Klagenfurt, Paulitschgasse - Hl.-Geist-Platz

Podjunska trgovska družba

Bratje Rutar & Co.

Dobrla ves - Eberndorf, telefon 04236 - 281

F. & M. Rutar Hotel in trgovina

Dobrla ves, tel. 04236 - 220

Lastno kopališče - restavracija

Samopostrežna trgovina in penzion ob jezeru

Anton in Agnes Rutar

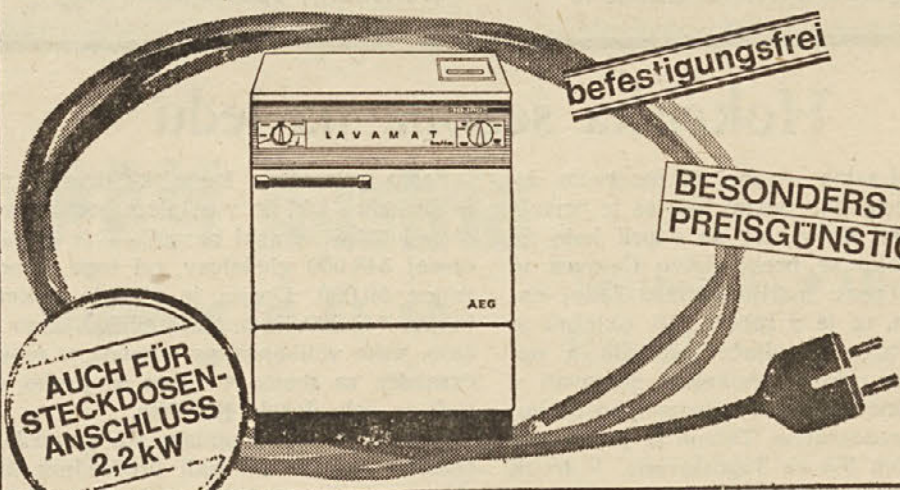
Selo - Seelach ob Klopinskem jezeru

Škocijan Podjuna, telefon 04239-272

Der preisgünstige Waschvoll-
automat für 5 kg Trocken-
wäsche mit „D“-Effekt für
stark verschmutzte Wäsche -
ohne Bodenbefestigung - An-
schlußwert 2,2 kW oder 3,3 kW
Trommel und Laugen-
behälter aus NIROSTA-Edel-
stahl. Zwei-Laugen-Verfahren
mit Vorwäsche und Klar-
wäsche, durch Knopfdruck
wählbare Waschprogramme,
elektrische Türverriegelung,
stufenloser Temperaturregler.

AEG

LAVAMAT BELLA

Vertrauensanstalt in allen Fällen

„National“

ALLGEMEINE VERSICHERUNGS- AG.

Filialdirektion für Kärnten und Osttirol

KLAGENFURT, Sterneckstraße 1 tel. 2307

Leiter: Direktor Ernst Höfler

ALLE VERSICHERUNGSZWEIGE

Od leta 1908:

Textil - JANESCH v Celovcu

Firma Tekstil - Janesch, trgovina tekstila na drobno in na debelo, pomeni danes v koroškem gospodarskem življenju utrjen poseben pojem. Leta 1908 so prevzeli starši sedanjih družabnikov znatno trgovino na svojem času živinskem trgu (Viehplatz), sedanjem Velikovškem trgu (Völkermarkter Platz). Ko je umrl ustanovitelj firme Tomaž Janesch, je prevzela podjetje njegova vdova gospa Pavla Janesch in ga vodila skozi trdi čas gospodarske krize tridesetih let. Ta gospa Pavla Janesch je bila znana po svoji uvidevnosti in dobroti, po svojem ljubeznivem poslovanju in načinu do kupcev z dežele, kar je le-tom gotovo še v spominu.

V drugi svetovni vojni so bombe hudo poškodovale poslojpa te trgovine. Šele leta 1957 so s pomočjo obnovitvenega kredita za stanovanjske zgradbe na novo postavili trgovsko poslojpa. Vzlic temu pa so za silo uredili prodajne prostore te trgovine že kar po končani vojni, čeprav v silno hudih pogojih in samo provizorično. Marsikdo se prav gotovo še spominja stare, majhne trgovine, v katero si prišel, če si stopil „tri stopnice“ dol, a v kateri

so skrbeli že takrat prav tako kot danes, da so prijazno postregli strankam z robo in z nasveti.

Ko so poslojpa na novo pozidali, so lahko preuredili tako trgovinske prostore kakor tudi namestili delavnice v sodobnih prostorih.

Po smrti gospe Pavle Janesch leta 1955 upravlja in vodita trgovino njena dva sinova. Tekstil - Janesch zaposluje trenutno v trgovini na debelo nič manj kot 35 delovnih moči, v delavnicah pa 32, posebno ženske. Več kot polovica zaposlenih dela že dalje kot pet let v podjetju, mnogo pa jih je v podjetju že dalje kot deset let. Strankam so na voljo prodajalci in prodajalke, ki govore angleško, slovensko ali hrvaško. Posebno znanje slovenščine je podjetju potrebno, ker je povezan TEKSTIL - JANESCH zlasti z dvojezično južno Koroško, poleg tega so njegovi kupci zmeraj spet tudi skupinski izletniki slovenskega in hrvaškega porekla.

Predstavnika firme Janesch ravna in poslujeta po načelu: v trgovino je treba samo dobro in najboljše blago, kajti samo tako lahko ohrani firma dobro ime, ki ga ima že desetletja pri svojih kupcih širom po deželi. Samo tako lahko zadovoljuje svoje zveste stranke.

Tudi otroci ljubijo lepo obleko!
Mamica jih najde v veliki izbiri
v otroški trgovini

H. THOMASSER

Villach

Widmannsgasse 33

Istotam dobite košare za dojenčke
z vso opremo, stotine otroških vozičkov
in posteljic

Gradbeno, stavbeno in
galanterijsko kleparstvo,
kritje cerkvá in stolpov

*Helmut
Grossnegger*

KLEPARSKI MOJSTER

KLAGENFURT - CELOVEC

Villacher Ring 31, tel. 24-90

Vsakovrsten les ugodno
kupi in prodaja

TVRDKA

Johan Žagar

Lesna trgovina
Izdelovanje
cementne opeke

KLAGENFURT — CELOVEC

Rampenstraße 15, telefon 29-08

- ◇ TISKARNA
- ◇ KLIŠARNA
- ◇ PAPIRNICA

R. Ritter

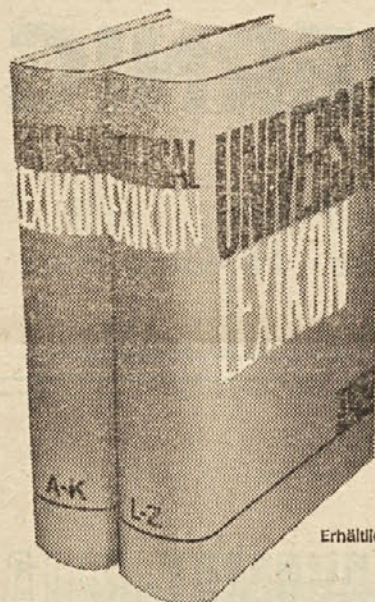
CELOVEC — KLAGENFURT

Burggasse 8 — Telefon 21-08

Izbira in
kvaliteta
preprog — zaves
v trgovini

ORASCH'S ERBEN

KLAGENFURT, Paulitschgasse
(Prosenhof)

KEINER KANN ALLES WISSEN

Jedoch ein Blick in dieses moderne und auf neuesten Stand gebrachte Lexikon orientiert Sie sachlich und klar über alle Fragen, die sich im täglichen Leben stellen.

Mit 50.000 Stichwörtern, 2.600 Textillustrationen, 48 Bildtafeln - davon 24 mehrfarbig - ist dieses Universal-Lexikon eine Sensation auf dem Buchmarkt.

WERBEVERKAUF

Ohne Mitgliedschaft und
Abnahmeverpflichtung
2 Bände zusammen nur

S 160.-

Erhältlich bei: **EDUARD KAISER VERLAG**
Buchgemeinde Alpenland OHG

Villach, Klagenfurter Straße 4
Wolfsberg, Sporgasse 130

Klagenfurt, Wiener Gasse 10

Hokejska sezona na ledu

Sedma drsalna sezona na umetnem drsalnišču v celovski mestni hali se je pričela pred osmimi dnevi, ko so odprli halo za javnost. Tako se prebivalstvo Celovca in okolice že prav marljivo drsa. Takoj naslednji dan, to je v soboto, 16. oktobra je bila prva tekma kegljačev na ledu. V nedeljo pa so celovski hokejisti gostovali v Ljubljani, kjer so igrali z jugoslovansko hokejsko reprezentanco. Tekma se je končala z rezultatom 5:3 za Jugoslovane. V torek pa je bila prva hokejska tekma na ledu za alpski pokal med celovskim KAC in švicarskim moštvom HC Visp.

Na tiskovni konferenci, ki je bila v torek, 12. oktobra, v celovski sejmski restavraciji, je poročal najprej predsednik sejma, podžupan Rudolf Novak o ciljih nove sezone zimskega športa v Celovcu. Povedal je, kako narašča zanimanje koroškega prebivalstva, predvsem pa mestnega, za umetno drsalništvo v sejmski hali. „Ne samo hokej na ledu,“ je dejal podžupan Novak, „ampak tudi kegljanje na ledu in pa drsalni šport ima od tega velike koristi.“

V nadaljevanju svojega poročila je predsednik sejma Rudolf Novak dejal, da so morali letos povišati — zaradi vedno večjih stroškov umetnega drsalništva — vstopnino za deset odstotkov. V tej zvezi je povedal, v kako težkem finančnem položaju je celovsko Sejmsko in olepševalno društvo zaradi pomanjkanja vsake denarne subvencije (pomoči) s strani dežele. Škoda, da deželne oblasti tega ne vidijo, saj bi moralo biti v interesu dežele, da bi pridobila za umetno drsanje čim več ljudi. Odkar obstoji umetno drsalništvo, se je drsalo na njem že preko 200.000 ljudi.

Šesto gostovanje Dunajske drsalne revije na ledu — ki bo v ostalem gostovala tudi v letošnji zimski sezoni — je obiskalo doslej 348.000 gledalcev, od tega samo iz tujine 59.000. Dočim je gledalo hokejske tekme 443.000 ljudi. Te številke jasno pričajo, kako velikanskega pomena je umetno drsalništvo za mesto Celovec in preko tega tudi za celo deželo Koroško.

Nekoliko v istem smislu sta govorila na tiskovni konferenci tudi predsednik koroških kegljačev na ledu, višji uradni svetnik Tischler in načelnik EV „Wörther See“, inženir Richter.

Za odsek hokej na ledu je podal poročilo vodja odseka Ruttnig. Dejal je, da bo letošnja hokejska sezona — ki se je v ostalem že začela, kakor poročamo že zgoraj — zelo pestra in kar se tiče športnih dogodkov ne bo manjkalo presenečenj, ter da bo vse dosedanje hokejske sezone zasenčila. Začela se je z alpskim in se bo nadaljevala z evropskim tekmovanjem. Gostovala bodo skoro vsa mednarodno priznana evropska hokejska moštva. Vmes pa bo povabil hokejski klub KAC v Celovec znamenito rusko juniorsko moštvo, kar bo gotovo višek zimske hokejske sezone.

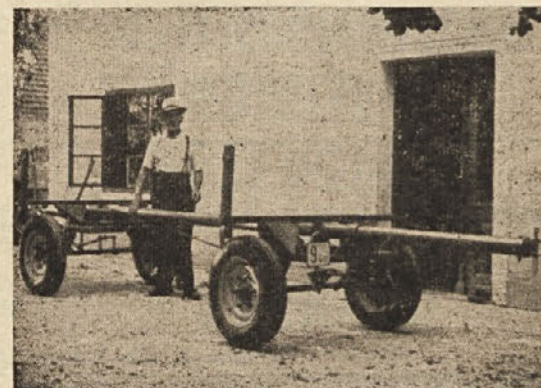
V okviru hokejskih tekem je dalo avtopodjetje Trampitsch & Co tudi letos na razpolago zimskošportnemu vodstvu čisto nov avtomobil znamke OPEL-KADETT. Na koncu drsalne sezone bodo imeli imetniki aboniranih vstopnic (30 tekem vključno klubskih in alpska tekmovanja) in vstopnic z bloki (11 klubskih tekem in 5 alpskih tekmovanj) priložnost udeležiti se žrebanja, ki bo odločilo, kdo je zadel, oziroma dobil darovani avtomobil.

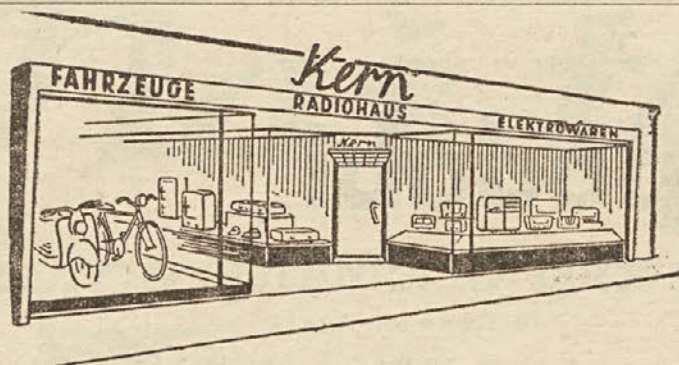

Izvršuje vsa
kovaška dela
strokovno
in poceni

**Vodovodne
napeljave,
sanitarne naprave,
centralne kurjave
z dostavo
vsega materiala**

Potrebne
nasvete dobite
brezplačno

Velika izbira televizijskih in radijskih sprejemnikov. Električni gramofoni.

LASTNA POPRAVLJALNICA

Klagenfurt - Celovec, Burggasse

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR - ZLATAR - KIPAR

Prevezem VSA POPRAVILA CERKVA
Predelava OKROGLIH TABERNAKLJEV

FEISTRITZ AN DER DRAU - KÄRNTEN - TELEFON 04245-248

Ure in nakit dobite najbolj ugodno
pri

Gottfried Anrather
Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvršim takoj in solidno, kupujem in zamenjam zlato in srebro (tudi strto zlato).

Rifro

Proizvaja razne naprave za gostišča, hladilne naprave, točilne mize, hladilnike, skrinje za hlajenje na nizko temperaturo

Lastno mizarstvo

Julius Riva

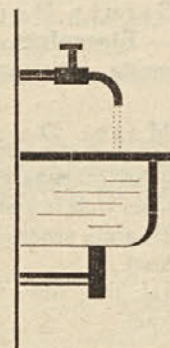
Klagenfurt, Rosentalerstr. 17, Tel. 31-91

Strokovna trgovina za umetne cvetlice, mirte in
damske klobuke

Frinzel

KLAGENFURT, Alter Platz 34

Kupujte pri tvrdkah, ki
oglašujejo v našem listu!

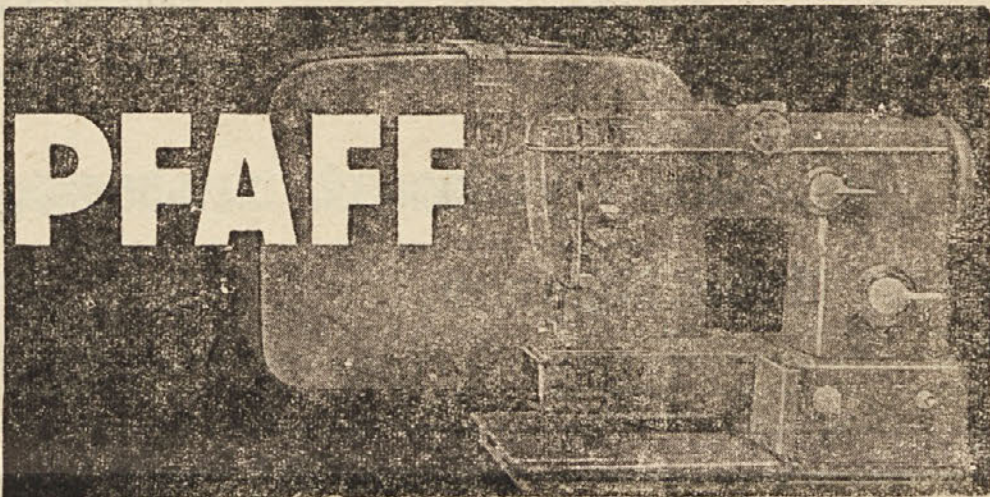

Vodovodne
in plinske
napeljave,
sanitarne
naprave,
centralne
kurjave

Pfrimer & Möblacher

KLAGENFURT, Ausstellungsstr. 3
Telefon 22-45 in 45-25

Že nad 100 let pomeni Pfaff izredno kvaliteto in storilnost, zato tudi vi zaupajte v Pfaff ● Pri nas dobite brezplačne nasvete ● Frirejamo brezplačne šivalne tečaje ● Najboljša oskrbovalna služba ● Velika zaloga nadomestnih delov ● Rabljeni šivalni stroji vedno na prodajl

VAŠA PFAFF-STROKOVNA TRGOVINA

Josef Mondre

Klagenfurt - Celovec, 10.-Oktober-Straße 22
Tel. 71-1-87

z veseljem pričakuje vaš obisk ● Dajte nam svoj naslov in vam bomo sporočili, kdaj in kje bo najbližji Pfaff-šivalni tečaj.

PAM Austria

Klagenfurt Tel. 66-60

Treibstoffe ● Öle
Heizöle

PRODAJALNA · SKLADIŠČE NADOMESTNIH DELOV
POSLOVANJE · DELAVNICA ZA POPRAVILA

Josef Kirchbaumer

KLAGENFURT ROSENTALER STRASSE TEL. 23-38

ODLIČNA SLUŽBA PODNEVI IN PONOČI. TEL. 23-38 ALI 37-38

Koroška v besedi in podobi

1. Hartwagner Dr. Siegfried

— **Der Dom zu Gurk**, čudovita knjiga s 176 slikami, 48 strani uvoda in 48 strani pojasnil k slikam, platno, šil. 198.—

Hartwagner Dr. Siegfried

— **Die Leonhardikirche im Lavanttal**, vodič umetnostne zgodovine, 40 strani, 25 slik, broš. šil. 15.—

2. Roßmanith DDr. Rudolf

— **Kärnten**, knjiga s slikami, 124 mojstrskih fotografij, ki kažejo lepoto Koroške. Uvodni tekst (v štirih jezikih) je napisal prof. Herbert Strutz, 6. naklada, format 19.5×25.5 cm, platno, šil. 128.—

3. Strutz Herbert

— **Kärnten auf vielen Wegen**, potovanja, vožnje, razmišljanja, 332 strani s 60 slikami in seznamom krajev, platno, šil. 117.—

4. Strutz Herbert

— **Heimat an den Seen**, doživeta koroška pokrajina, 104 strani, 7 barvnih fotografij, platno, šil. 30.—

5. Strutz Herbert

— **Die Seen Kärntens**, najbolj znana jezera in njihova okolica, 95 strani z 12 barvnimi in 9 črno-belimi fotografijami, platno šil. 56.—

6. Strutz Herbert

— **Klagenfurt — gestern und heute**, obhod mesta, 80 strani, ilustr., kart. šil. 20.—

7. Maier Dr. Alois

— **Kirchengeschichte von Kärnten**, I. del: stari vek, 39 strani, ilustr., kart., šil. 5.—
II. del: srednji vek, 94 strani, ilustr., kart. šil. 12.—
III. del: novi vek, 116 strani, ilustrirano, kart. šil. 18.—

8. Kärntnerland

— knjižica v podobah s 64 slikami, spremna beseda v nemščini, angleščini in italijanščini, platno šil. 42.—

9. Dinklage Dr. Karl

— **Velden und Umgebung**, sprehodi in potovanja, 72 strani z 18 slikami in enim zemljevidom okolice, kart. šil. 18.—

10. Glawan Alois

— **Wolfsberg — Kirchliche Kunstdenkmäler**, vodič umetnostne zgodovine, 36/XII strani z 31 slikami, kart. šil. 15.—

11. Heiliges Kärnten

— najstarejše koroške cerkve, 96 strani s 75 slikami, kart. šil. 25.—

12. Tiefenbacher Thomas

— **Helena**, povest o nastanku božje poti Maria Luggau, 204 strani, polplatno, šil. 38.40

13. Niel Dr. Alfred

— **Das Gurktal und seine Bahn**, zgodovina romantične ozkotirne železnice, 64 strani, 29 slik, šil. 50.—

14. Lang P. M. Raymund

— **Die Dominikanerkirche zu Friesach**, 23 strani, 8 slik, broš. šil. 6.—

15. Germ Hans

— **Das seltsame Dorf**, kmečke zgodbe s Koroškega, 96 strani, 6 risb, polplatno, šil. 18.—

Naprodaj v vsaki
dobri knjigarni

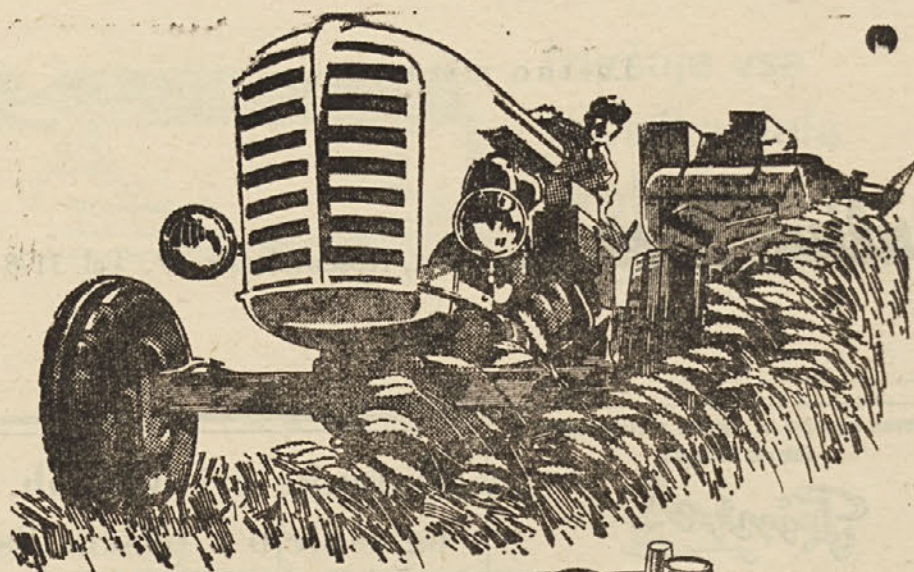
Verlag *Carinthia* Klagenfurt
Völkermarkter Ring 25

Immer ein Treffer!

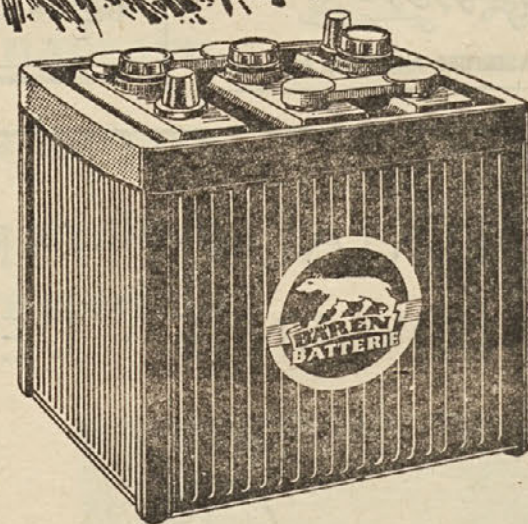

... trefflich
vortrefflich

Bier aus Kärnten und Steiermark

Bären-Batterie
Kundendienst
durch die
Fachwerkstätten

AKKUMULATORENFABRIK
DR. LEOPOLD JUNGFER
FEISTRITZ IM ROSENAL — KÄRNTEN